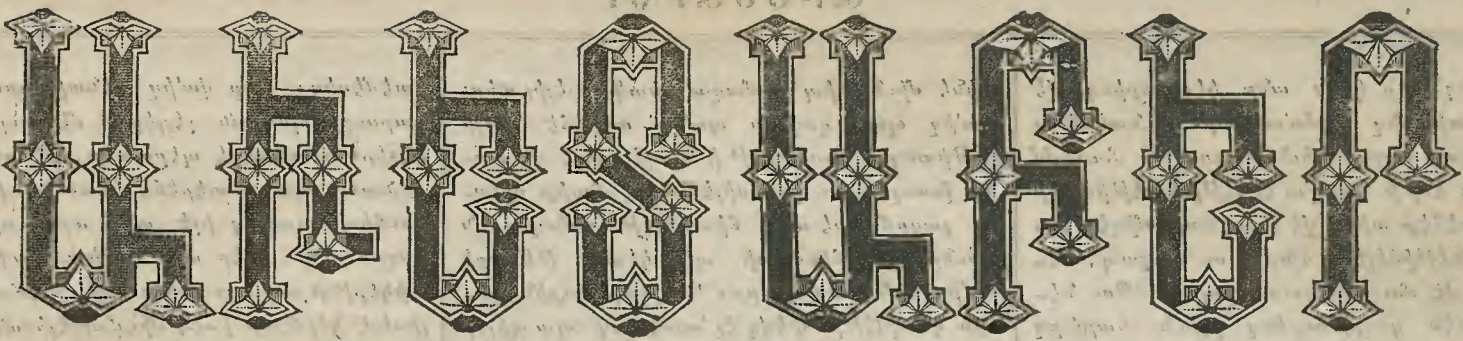
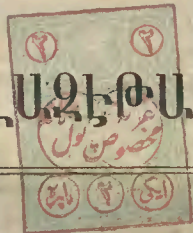

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՊԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 31.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 29, 1888.

Ը. 52.

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՅԷ

Ազատ Գափուսը Եանդուտ Ծառերման	409
Մեմորիալ Ի Րուհանիյէտէ Պուլուսան	
Պրատերէրիւն	409
Պուլաւարը Ահալը	410
Տիւնեատա Եւ Երեւան Մեմորիալ	411
Մուհարրէրմաթ	412
Շուրուսթ Ը Սիյասիյէ	413
Ազգէրիւն Ֆեյաթը	415

ԱԻՆՏԵՐԻՅԷ. Հէր հափա ճուսմա էրքեսի կիւնիւն Գեյր օլուսուր:

Մեմարիք Ի շահանգ վէ տիյարը Եանդուտի իջիւն սեմեյիլի պեր վեհնի փեշիւն 1 1/2, վէ ալը քը ալըքը 3/4 Մեհրիտիյէ, վէ պիւր ցիւսիսէսի 30 փարա տըր: փօսքա իւնքերի քարաֆըմքա 'ա'իտ տիր:

Ղազէթայա տերճ իջիւն քահրիրաք Իսքանդարիյա Ամերիգան խանցնաւ Մ. Զ. Ս. Պարնըմ իսմինէ, ապօնէ Եազըլմագ, վէ փօստայա 'ա'իտ մեմարտ իջիւն մեքքուս վէ ազգէ Մ. Ռ. Ռ. Բիքէ կեօնտերիլմէի տիր:

Ամերիգան Միսիսիւնէրի Շերքէթի Թարաֆընտան, ՍԱՀԻՊԻ ԻՍԹԵՄԱԶ, Ճ. Բ. ԿԻՐԻՆԻ, ՄԻՆԷԼԻՆԻ, Զ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

ԱԳՇԱՄ ԳԱՓՈՒՍԸ ԵԱՆԸՆՏԱ ՕԹՈՒՐՄԱԳ

Դիմարիւն Եօճուլընտա րէֆիգէսիյէ պերապէր սէքսէն Եաշընը թէճալուղ էթմիշ օլան պիւր խրիսթիյան տօսթ պանա շէօյլէ Եազըլը. "Ալլահն ճէմա 'աթը իչիւն հաղըլլանմը խանէյէ սէրի'էն ինթիգալ էթմէք էմէլիյէ ուղուն Եօմիլմիլիւն ազաթմ գափուսը Եանդուտ օթուրմագա իւլ:"

Անլէր չօգ սէնէլէր "Եէր իւղէրինտէ զարիպէր վէ միւսաֆիլէր" օլմաշար. անլէրին կէօրաիւքէրի թէպէտտիւլաթ վէ իչիւնտէն կէշալքէրի կէրէք մէսրուլըլիյէ վէ կէրէք տէրա ու քէտէրին մէնզարէլէրի միւլթէ'ատտիտ օլմաշարը: Եօլուն պիւր դըսմընտա քէնալիլէրէ րէֆադաթ էտէն չօգ մահպուսպ տօսթլարը անլէրտէն Եվլէլ էպէտի մէսքէնէ կէօշ էթմիլէր: Իչէրի կիւմէլէրի իչիւն աշըլաճաղընը կիւն պէ կիւն մէ'մուլ էթմիլէրի ազաթմ գափուսը Եանդուտ օթուրմագա իւլ: Անլէր ճիւմէ կիւնլէրինտէ քէնալիլէրէ րէֆադաթ էտէն ինայէթ ու մէրհամէթ հազըլընտա

գալալ շաքիր իլէ տիւնիւնլըրէ: Անլէր մէմուրիլէթլէ "Պու անէ տէլին Բապալ պիլէ մու'ալին օլտու" տէրլէր: Անլէր քէնալիլէրին Եյի մէվլէ'տէ վազ' էտիպ, քէնալիլէրէ տինտար վէ խրիսթիյան վալիտէյն իհսան էյլէյէն Ալլահն մուգատտէր ի քէրմիլի տիւղաթը նազարա ալարագ, չօգ սէնէլէր էվլէլ Բիստոսա օլան ինթիյաճլարընը հիսս, վէ իսէլաքէրալարը հալինտէ Անա թէվէքքիւլ էթմէյէ քէնալիլէրի իլլամ էտէն լութֆը թէմճիտ էտէրլէր: Կէօշ Եաշըլըլէ գուսուլլարը հազըլընտա տիւնիւնլալ, ուղուն 'էօմլէրինտէ տահա զիյատէ ֆա'իտէլի օլամաաղըլարը իչիւն էտէֆ էտէրլէր: Ֆադաթ քէնալիլէրին պիւլթիւն ի'թիմաաղ Բիստոսըն իւղէրինտէ օլուղ, սօնսըլ լութֆ վաաթմաաղլէ ազ վաաղըլթտան Անլէր իլէ օլուս, ճէլալինի կէօրէրէք, խէլաա էտիճի մէրհամէթ իչիւն Ալլահա վէ Գուլույա 'արղ օլունան զի հայաթ իլահիտէ պիւր դըսմը 'աճիլ տալի քէնալիլէրէ տիւնիւնլին իւմիտ էտէրլէր:

ՄԷՄՈՐԻՅԷ Ի ՐՈՒՀԱՆԻՅԷՏԷ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԻԼԻՄԻՁԷ [ՄԻՆԷԼԻՆԻ քարաֆընտան]

Պու սէնէլէ մախսուս օլան պու սօն պէնտիմըգտէ Բիստոսըն քիլիսէսինտէ վալիլէք մէ'մուրիլէթլին իճրա էտէն պիւրատէրէրիմիլ իլէ մահրէմանէ սուրէթտէ դօնուշմագա օթուրըլը: Բեհշէր պու միւլադաթ ճիւմէսինին իլթիրաք էտէ պիլէճէյի հազիլի պիւր թադաթ օլա, գիւրա պիւրատէրէրիմիլ պէյանաթընտան զայէթլէ իսթիֆատէ էտէճէլիմիլէ էմին իլ: Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր աթիտէ Եազըլըլըլ շէյլէրաէ ճիւմէնին հիսսիյաթընը պէյան էթմիլիմիլէ ի'թիմաա էտէրլէր:

1. Մէ'մուրիլէթլիմիլ պէյիւք մէ'մուլիլէթլի հա'իլ օլան պիւր մէ'մուրիլէթլի տիր: Պիլ քիլիսէլէրիմիլին գուսուր ու գապահաթլարընտան տօյալը մէ'մուլ թուլուլմագ իսթէմէլիլ: Կէշէն հաթիթալի պէնտիմիլտէ պու հազըլըլըլ 'ալէյինտէ փրօթէսթօ էյլէտիլ: Պու գուսուրլար օլմայարագ տա էթէր գատար թաշըյաճագ Եիւքէրիմիլ վար տըր: Ալլահն իսմիլլէ սէօյլէմէք մուհիմ պիւր շէյտիր: Հէր պիւր տինին րուհպան կիւրուհինի

հա'իլ ի հէմիլիլէ գըլան շէյ իլթէ պուտըր: Խրիսթիյան քէնալիլ չօպանընա հիւրմէթ էյլէտիլ միսիլիւ, փուլփէրէսթ պիւր քիմաէ տալի իլահընն վէքիլ վէ վաաթմա ի նէշր ի Եֆրաթը սըֆէթլիլէ քէնալիլ փափաաընա իլահարը ինթիրամ էտէր: Մուլլիմ 'աարար նամըլլէ Եաթ օլունան վազթլարտա րուհպան կիւրուհինէ իպրագ օլունան իֆրաթ տէրէճէտէ հիւրմէթի արգու էթմէլ իսէքտէ, «Բիստոս թարաֆընտան էլիլէր» օլտըլըլըլ իտտիա էտէրիլ: Պօղոս րէսուլա օլտըլը կիպի պիլէ իլահ օլունմագ իսէ տէ, մէվլէրիմիլ թամմ պիւր էլիլ մէվլէրի տիր: Ֆարղ էտէլիմ քի Սլմանիա էլիսինին Պապը 'Ալի իլէ կէօրէճէք պիւր իլի վար տըր: Միւշարիլէյ իմիլէրաթօր նամընա պէյանը Եֆրաթ էթմէյէ մէ'գուս օլան ֆրէնա Պիլմարգտան էմինամէ ալիլէ, անտէ միւնտէրիճ թա'իմթա կէօրէ հարաքէթ էթմէյէ մէճպուր օլտըլը կիպի, պիլ տալի Բիթապը Մուգատտէտէ Բիստոսըն իսմինտէ սէօյլէմէք իչիւն իլահա նա'իլ օլմաշ օլան Դաւիթ, Պօղոս վէ Յուհաննէստէն էմինամէլէր ալիլ էյլէմիլիլ, վէ պու էվաթիլ ու թա'իլմաթտան ալըլումագ իսէքտէ, անլէրի պէյան էյլէտիլիմիլտէ Բիստոսըն մագամընա գա'իմ օլուրըլ, վէ վա'ղ էյլէտիլիմիլ հազիլաթընը Անլէր թարաֆընտան կէլիյօր կիպի գապուլ օլունմաաընը մէ'մուլ էտէրիլ: Եէնի պիւր էլիլ կէլալիլտէ քէնալիլ ի'թիմաաանամէսինի 'արղ էտէր, վէ ի'թիմաաանամէսի թէտգիլ օլունտըլտան սօնկրա, միւշարիլէյին սէօյլէրի 'ա'իտ օլտըլը հիւքիմէթ թարաֆընտան սէօյլէնիյօր կիպի գապուլ օլունուր: Բէշալիք գապուլ էթմիլիմիլ վա'իլիլ րիւթպէ Եաթմա մէ'գուսիլէթլի, քիլիսէլէրին Եաթմա քիլիսէ մէ'մուրիլէթլին պիլիմ ի'թիմաաանամէլէրիմիլ թէտգիլլէ, կէրէքտէն Բիստոսըն էլիլէրի օլտըլըլըլա իլլան' օլտըլըլըլա պիւր տէլիլ տիր: Երեմիա քէնալիլ իսպարաթը փէյլադաթէրանէսինին պիլիլի «Բապալ պէօյլէ պուլուրըլ» քէլամըլլէ պաշաաղընտա, պու քէլամըն 'աղամէթի սալքի անը պօղտու, Եսայի, «Վա'յ պանա, իլթէ հէլաք օլտու, գիւրա պէն նալիաք տուտաղըլ ատէմ իմ» տէլիլ նիտա էյլէտիլի հալտէ, պիլ քի կիւնաշէրա օլտըլըլըլըլ հիսս էտիյօրըլ, մէլպահընտալի գօրըն տուտաղըլըլըլա տօղունմաաըլ իչիւն տու'ալ էթմէյէրէք, Ալլահն իսմինտէ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էտէլիմ միւլուսուսա Ալլահ թարաֆընտան թէպիլ էթմիլիմիլ իսպէր ինսանլարըն էպէտի խէլալարընա 'ալադաթ օլան պիւր իսպէր օլտըլընտան, մէ'մուրիլէթլիմիլ մէ'մուլիլէթլի պիւր վաղիլէ տիր: Կիւնահըն մէվլէտիլէթլի տէնէլէթլի պիւր հազիլաթ օլտըլըլըլ պիլիլիլ:

զիրա պիղ հէր կիւն անը կէօրիւրիւզ, վէ վա'զ էթտիյիմիզ ճէմա'աթլար կիւնա'քեար ճէմա'աթլար տըր: Կիւնա' գատար մուհիմ օլան պիր էմր ի վազը'ա էլպէթթէ նէթիճէէր հասըլ էտէճէք տիր, վէ էօրէնտիյիմիզ կէօ-րէ, պու նէթիճէէր, «խըլմ ու դազապ, մէ-շազգաթ վէ մուզայազա» տըրլար: Պու նէ-թիճէէրտէն գուրթուլմազ իչիւն եալընըզ պիր թարիզ վար տըր, վէ ատէմէրին զէլա-լէթէ տիւշմէմէլէր իչիւն պիղ օլ թարիզի տօղրու վէ վազը' սուրէթտէ պէյան էթմէյէ մէս'ուլըզ: Սըզ ու թագաթիմ էթմէ ուսու-լընըն, ատէմէրին գապուլ էթմէսինէ փէք 'ալազասը վար տըր: Պօղոսըն ուսուլը եա-լընըզ վա'զ էթմէք տէյիլ, ֆազաթ «Ալլան պիղիմ վասըթամըզլէ բէճա էտէր կիպի» բէ-ճա էթմէք իտի: Օ պիր եէրէ թօփլանմըլ օլան ճէմա'աթլար վա'զ էթմէքլէ իքթիֆա էթմէյիպ, «հէր քիմսէյէ նասիթթ վէրէրէք վէ հէր քիմսէյէ քէմալը հիքմէթլէ թալիմ էտէրէք» ֆէրտէրին եանընա կիտէր իտի: Օ պիր ատէֆա սէօյլէտիյիմտէ քէնտի քէն-տիւնի արթըզ քէնտի վազիֆէսինի իճրա է-տիպ պիթիլմիշ 'ատտ էթմէյիպ, անըն բէ-ճասը «կէճէ կիւնտիւզ վէ կէօզ եալարը իլէ» իտի: Թէվպէսիզ օլան հէր պիր քիմսէյին էօ-նիւնտէ «Բապլըն հուզուրընտան էպէտի հէլաք հիւքմիւ» մէվճուտ իտիյինէ Պօղոս կիպի ինանանլարա վա'զ էթմէք իչիւն պուն-տան պաշգա պիր ուսուլ օլա պիլի'ր մի:

Բէզալիք պիր վա'իզ մէվզի'նէ մախսուս օլան նուֆուզ ու թէ'սիրի իճրա էթմէք պէօյիւք պիր մէս'ուլիյէթ տիր: Քիլիսէնին իչիւնալարըլարընը թէշլիլ ու իտարէ, վէ միւմքին ի մէրթէպէ անլէրին տա'վալարընը թէսլիլիլ իլէ հէր պիր խայր 'ամէլաէ պիղ դաթ անլէրէ տէլալէթ էթմէք վա'իզին իչի տիր: Սօզազ ֆէնէրլէրինի եազմաղա մէ-մուր օլան ատէմ կիպի, միւմալիլէյի եալընըզ քէնտի խանէսի էօնիւնտէ օլան ֆէնէրին տէյիլ, ֆազաթ հէփ ֆէնէրլէրին եանար օլ-մալարընա տիգզաթ էթմէլի տիր: Պիր պի-րատէրին լսմպասը անըն իչիւնտէ 'ինայէթ եազը ազալմըլ օլտըղընտան, փէք զա'իֆ եանմազտա իսէ, անը տօլտուրմազա չալըշ-մալը տըր: Սա'իր պիր պիրատէր ուզուրսըզ պիր 'ատէթ վասըթասըլէ քէնտի լամպասը-նը գարարտըյօր իսէ, վա'իզ մէրգուլմա պու 'ատէթտէն գուրթուլմասը իչիւն եարտըմ էթմէլի, չէօյլէ քի անըն էօրնէյի խրիսթիյան ախլազ ու էլսաթը նուրընըն իչիւնտէն կէչէ պիլէճէյի պէրրազ պիր ճամ կիպի օլտուլ վա'իզ քէնտի թէ'սիրի վասըթասըլէ քէնտի ճէմա- 'աթը իչիւնտէ պուլուլման չօճուզլար իլէ կէնճ-լէրի միւսթագպէլտէ վա'իզ օլմազա հազըր-լամազտա օլտ պիլիլի Սնլէրին վա'իզլիքլէրինին մահիյէթ վէ բուհը քէնտիինքի իլէ թա'հին օլտուլ պիլիլ: Նիչէ Ալմանիա քիլիսէլէրինին ուսուլը հիքմէթ թարաֆընը իլթիզամ էթ-մէլէրինի մուճիպ օլան չէյ վա'իզլէրին նու-ֆուզ ու թէ'սիրի իտի: Պուլտան պիր 'ասը ազաթէմ էյալէթլէրին պիրինտէ պիր թագըմ Ամէրիգա քիլիսէլէրինին թէվիտ մէզնէպինի գապուլ էթմէլէրինէ սէպէպ օլան չէյ վա'իզ-լէրին թէ'սիրի իտի: Էյէր վա'իզլէր հազի-դաթը հիքիլ էտիպ, անը սատաղաթլէ վա'իզ էթմիշ օլտալար իտի, ճէմա'աթը տախի զէ-լալէթէ տիւշմէքտէն մէն' էտէրլէր իտի:

2. Պու կիպի մէս'ուլիյէթի հա'իզ օլան պիր իշտէ անճազ ճիտտիյէթ մուվաֆֆազ օլա պիլիլ: Էյէր գատիր իսէն, ճիտտի (չէվզ-լի) օլմոյան պիր թէք մուվաֆֆազ վա- 'իզ եա միւսլի' հէօսթէր: Վազա'ա եալընըզ ճիտտիյէթ պիր ատէմի վա'իզլիք մէ'մուրիյէ-

թինէ մուլմասիպ գըլմաղա քեաֆի տէյիլ տիր: Վա'իզ օլան զաթըն պա'զը տէրէճէ 'ազլի իզթիտարա, գուտրէթ ի նութգիյէյէ վէ սա- 'իլ խասլէթ ու խասսիլէթլէրէ մալիք օլմա-սը լազըմ իսէ տէ, ճիտտիյէթ օլմագսըղըն պուլարըն ճիւմէսի պիր կէօնէ թէ'սիրի հա'իզ օլմոյաճազ տըր: Պուլտար մաքինասը-նըն գուլվէթի ֆէվզ էլ 'ատէ չօզ օլա պիլիլ իսէ տէ, տիկէր մաքինալարա բապլթ էտիլ-մէտիքճէ պիր ֆապրիգանըն չարիւլարընը տէօնտէրէմէտիլի կիպի: Ինսանլարըն գալպ-լէրի իլէ պիր բապլթա 'ազտ էտէմէզ իսէք, պիղիմ գօլէճտէ վէ 'իլմ իլանի մէքթէպլէրին-տէ իսթիհասլ էթտիյիմիզ մէլէքէ պիր չէյէ եարամոյաճազլար տըր: Իչթէ պու բապլ-թա պիղիմ 'աչգ ու չէվզիմիզ վէ ճիտտիյէ-թիմիլէ իսթիհասլ օլտուլ: Ատէմէր վա'իզ էթտիյիմիզ հազիգաթլարտան դայէթլէ միւթէ- 'էսսիր, վէ հազիգաթլարը գապուլ էթմէլէրի իչիւն էլիմիզտէն կէլէն հէր չէյի իճրա էթ-մէյէ հազըր օլտըղընըզ կէօրտիւքլէրինտէ, անլէրին գալպլէրի հարաքէթէ կէլէճէք տիր: Պիր քիմսէ նէ գատար հաքիմանէ վէ կիւզէլ սուրէթտէ իրատը քէլամ էտէրսէ էթսին, էյէր անը տինկէյէլէր էյի պիր մա'ալ էլէ կէչիլմէք, եախօտ քէնտի մէվզի'նին ճալիպ օլտըղը 'իզլէթ ու ի'թիպար խաթըր իչիւն վա'իզ էթտիյի զանընտա իսէլէր, անլէր միւ-մալիլէյին քէլամարընա 'օլ գատար ի'թիպար էթմէլէր: Իչթէ պու քէյֆիյէթ Քրիստոսըն խատէմէսի 'ալէյի'նտէ էտիլէն իթթիհասլա-րը իզան էտէր: «Քրիստոս պիր մէրքէպէ բաքիպ օլտըղը հալտէ, պու քիմսէլէր աթ-լարա պիլիյօրլար: Վաթթիլ էտիճի Յովհան-նէս տէվէ թիւլիւնտէն էլպիսէ կիլիպ, պէլի-նէ գալըլ գուշազ գուշանտըղը հալտէ, պու ատէմէր զարիֆ էլպիսէ լապիս օլտուլար:» Պու սէօզլէրէ անլէր «Պու քիմսէլէր իսթիլա-հաթ վէ բէֆահիյէթ իլէ եաշամազտա օլտալ քէնտի խըտմէթլէրինի պիր քեար եա գազանճ վասըթասը մագամընտա իճրա էթմէքտէ տիր-լէր» տէմէք իսթէլէր: Պու միսիլու 'ազլիլ-յաթտա պուլուլմանլար պիլիլլէր քի, էյէր պու 'ազլիլյաթլարը գապուլ օլտուլտա, վա'իզ-լէրին թէ'սիրինի պօղմազա քեաֆի տիր: Էյէր ատէմին թապէն խաթընա կէլէն չու տըր քի, էյէր պիր վա'իզ հազիգաթլէն քէն-տի հէմճիսլէրինին ճէհէնէմ աթէլի թէհ-լիքէսինտէ օլտըղընա ի'թիլտա էտիյօր իսէ, անլէրին խէլաա էթմէյէ ճիտտի սուրէթտէ չա-լըշաճազ տըր: Զիտտիյէթ ի քեամիլէ ճան-լար գազանմազտա մուվաֆֆազ վա'իզլէրին էն 'աճա'իպ սըֆէթլէրի տիր: Նիչէ վա'իզլէր ասլա գօլէճէրտէ թալիմ օլտուլմալըլար իսէ տէ, անլէրին Քիլիպալը Մուգատտտէսէ կէր-չէքտէն իմանլարը, անլէրին քէմալը դայ-րէթլէ անը թէտգիլ ու միւթալա'ա էթմէլէ-րինի մուճիպ օլմուլ օլտալ, սէօյլէտիլլէրի չէյի գալպտէն սէօյլէտիլլէրինտէն, անլէրին սէօզլէրի գալպլէրէ թէ'սիր էտէր: Մ. Մու-տի իչիւն պիլիլէրէ քիմսէլէրէ վա'իզ էթմէք էսքիմիշ պիր չէյ իսէ տէ, միւմալիլէյի ին-սանլարը գուրթարմազ իչիւն 'այնի ճիտտի արղույա մալիք օլտըղընտան, եինէ 'այնի տէրէճէ գուլվէթլէ իրատը քէլամ էտէր:

Ղայրէթ վէ սէպաթլէ չալըշազա բազի օլմաթըգա հիչ քիմսէյին վա'իզլիք խըտմէ-թինէ կիւմէյէ հազըլ եօզ տըր: Վա'իզլէր սըֆէթլիլէ 'էօմրիւմիւզտէ միւրէֆֆէն վէ բահաթ վազըթ իսթիհասլընա չալըշըր իսէք, պիղիմ պու մու'ամէլէմիզ Ալլան հազարէթ վէ հէմնէվիմիզէ նահազգըլ տըր: Մէ'մու-րիլէթիմիլին մուզթաղիյաթ էօյլէ տիր քի, վազլէմըղըն եարըսընը վէրմէքլէ անը իճրա

էտէմէզիլ: Պիր վա'իզ քէնտի գուլվէթինի զարուրի օլմոյան չէյլէրլէ մէշղուլ օլարազ կէչիլէ պիլիլէսիլլէ պէրապէր, քէնտի թարա-ֆընտան պա'զը տէրէճէ իճատ ու իսթիլա'ը մուճիպ օլաճազ իչէ պիր արղուսը օլմասը լազըմ տըր: Էյէր պիր գափու գափալը իսէ, տիկէրինի ալմալը տըր: Էյէր ճէմա'աթ քի-լիսէյէ կէլմէյօր իսէ, միւմալիլէյի անլէրի սօ-գազլարտա եախօտ խանէլէրինտէ արաշտըր-մալը տըր: Էյէր վա'իզ վա'իզ էթմէքլէ ատէմ-լէրէ իճրա ի նուֆուզ էտէմէյօր իսէ, պու մագսէտին հուսուլը իչիւն սա'իր պիր չարէ պուլսըն: Պիղ Պօղոսըն գանուլընը պիլիլիլ, «Պիր վէճէլէ պա'զըլաքընը խէլաա էտէյիմ տէյիլ պէն ճիւմէ ատէմէրէ հէր չէյ օլտուլ:» Բէնտիլլէրիմիզ պիր էօրնէք մագամընտա թալթալիլլէնտէյիլ ֆազաթ պիր խրիսթիյան հիսսիյաթը գանն էթտիյիմիզ չէյի իզան ի-չիւն քէնտի թէճրիպէմիզ միւրաճա'աթ էթ-մէլիլիլ: Սօն տէֆա Ամէրիգատա պուլուլա-տըղընըզ վազըթ, դարպ թարաֆտա օլան մահալարը զիյարէթ էտէրքէն, ճայ գատար քիւչիւք պիր քիլիսէտէ վա'իզլիք մէ'մուրի-յէթինի տէրէճատէ էյլէտիք: Զէմա'աթ ու-ֆազ վէ տաղընըզ օլտըղընտան, էն ֆա'ի-տէլի սուրէթտէ էտէ պիլիլիլիլ չէյ Կիրալի կիւնիւ իքի բուհանի խըտմէթ իճրասը, վէ հաթթա իչիւնտէ պիր տէ տու'ա մէճիլիլ 'ազ-տը իտի: Ֆազաթ իսթիլաճը փէք հիսս օ-լուլման պիր մէքթէպին քիւշատընա դայէթ-լէ արղուլէլ օլան չօզ կէնճ օլլան վէ զըզ-լար մէվճուտ օլտըղընտան, սա'իր պիր խօ-ճա պուլուլմանտըղը հալտէ, հաթթատա պէլ կիւն թալիմ իչիլլէ մէշղուլ օլմամըղը թէքիֆ էթտիք, վէ պու թէքիֆիլիլիլ քէմալը մէմուլնիլլէթլէ գապուլ օլտուլտա: Պիղիլմ օրա-տա օլան իչիլիլլէն սա'իր զըսմարը իւզէրի-նէ օլտըղը գատար մէքթէպ օտասընտա կէ-չիլտիլիլլէ սա'աթլար իւզէրինէ տալիլ քէ-մալը խօշնուտի իլէ նազար էտէրիլ, զիրա ի'թիլաթտըմըգա օրատա խայր լէհիլտէ պիր նուֆուզ գազանտըլ:

Պու անճազ մահիլմանէ պիր միւլազաթ օլ-տըղընտան, զաթէն մա'իլմ օլան հազիլաթ-լարը թէքրար էթմէքլէ սիլիլ թա'ճիլ էթմէ-տիլիլիլ իւմիտ էտէրիլ: Էյ սէվիլիլլէ վա- 'իլ պիրատէրլէրիմ, պիղիմ Քրիստոսըն գուլ-լարը օլտըղընը տէրլաթըլլէ, տա'լմա պի-լէ նազըր օլան կէօզիւ կէօրսէք նէ վէճէլէ հարաքէթ էտէրսէք, էօյլէ հարաքէթ էտէ-լիմ: Քրիստոսըն մահէմէսինտէ էլիլիլիլիլ-լիլ հիսսալընը վէրէճէլիլիլալէն, Անըն «Ա-ֆէրին, էյի վէ սատըզ գուլ» քէլամը իւզէ-րինէ էն ա'լա միւքեաֆաթ նազարը իլէ պա-գալմ: Արթըլ կէնի սէնէ պաշլամազ իւզըլ օլտըղընտան, քէնտի նէֆաթլէրիմիլիլ կէնիտէն Անա թագտիս էտէլիմ, վէ միւսթագպէլտէ տահա զիյատէ ճիտտի վէ սատըզ օլմազ ի-չիւն լուլթ ու 'ինայէթ թալէպ էտէլիմ: Է-յէր կէնի սէնէ Մէմալիլիլ 'Օմանիլլէտէ պու-լուլման չօպան վէ վա'իզլէրին գալպլէրինին թագէ հալաթ քէսպ էթմէլէրի իլէ պաշլար-սա, գալպլէրին պու վէճէլէ իհեա օլտուլմաթը եալընըզ անլէրէ միւնհասըր օլմոյաճազ տըր: Էյման Ալլանըն բուհու պու քէնտի գուլա-րընը կէնի 'աչգ ու դայրէթլէ տօլտուրսըն: Ամին:

ՊՈՒՂԱՐԱՐԵՆ ԱՉՎԱԼԸ (Թէվզըլ Պարֆան)

Պուլարիսթան տահա զիյատէ տէմիր եօլ-լարը իլէ ֆապրիգալարա, պիր տար էլ ֆի-նուլ իլէ պիր գաշ 'ալի մէքթէպլէրէ, քէն-տի մալը օլան պիր դարպսանէյէ, Վարնա

վէ Պուրկաղտա էյի լիման վէ Իսթիքիստմ-
լարա, վէ ըրմագլարընը սէյրի սէֆայինէ միւ-
նասիսյ գըլմագ իչիւն սուլարընըն տիպինի
այըթլամագ, վէ սէտտէր ինչասընա միւնթոմ
տըր: Յագաթ մուհագաղաքիարարա, հիւր-
ըլէթիւնընըն, եսխոտ իֆրաթ թարաֆ-
տարարընա պուսլար նէ վէճիլէ իսթիսալ
օլունմալը տըր տէյիւ սուալ օլունսա, անլէ-
ընի հիւմէսինին տախի 'այնի էֆըհարտա
օլաղը թէպէյիւն էտէճէք տիր: Անլէր միւ-
"էստիր նիգամ ու գանսուլար վաղընը տէ-
յիլ, ֆագաթ տիւվէլի էճնէպլէնին իւմն
ու իթիմատընը գաղանդ պէմէլէթէ էճնէ-
պի սէրմայէսի ճէլպ էթմէք իչիւն թէսար-
րուֆաթ իճրասը իլէ 'տախի վէ մուսթագամ
պիր հիւքիւմէթին թէ'սիսինի թաւսիյէ է-
տէրլէր: Կէչէն սէնէ իսթանպուլ իլէ Սօֆիա
արասընտա իչլէյն տէմիր եօլարընը պիրթի-
մէք իչիւն Պուրկաղտիսթան փարայա զիյա-
տէսիյէ միւնթոմ օլաղընը գէման, Վիէննա-
նըն էն պէօյիւք պանգալարընտան պիրի
տախի տախիլ օլաղընը հալտէ, ագչէ իգըրաղ
իչիւն խալլը պանգալար թարաֆընտան թէք-
լիֆէր վուգու' պուսլու իսէ տէ, թալէպ օ-
լունսան ֆա'իլէր զիյատէսիյէ աղըր օլաղը-
լարընտան, Պուրկաղտիսթան հիւքիւմէթի քէն-
տի մէմէքէթլէրինին իթիպարը մալիսի
էէրինտէ օլմատընընը իչ'ար էտէն չէրա'ի-
թին գապուլընտան իսթինա' էյլէտի: Սէր-
սէրի կիւրուհնտան օլան պիր գապինէ հէր
կէօնէ չէրա'իթ իլէ ագչէ գապուլ էտիպ,
իսթիգրաղըն թաստիգ օլունմալըն իչիւն քէն-
տիսին միլլէթ մէհլիսինտէ հա'իլ օլաղընը
էքսէրլէթէ կիւլէնիլ իտի: Յագաթ Պուր-
կաղտիսթան միւսթիլէրի «Տէմիր եօլարընը-
ղըն ինչասը իչիւն վարիտաթտան արթըրպ
թէ'տիյէ էթմէլիլիլ տէյիպ, պուսըն պիլ ֆի'իլ
իճրա տախի էթտիլէր: Բէնտի էֆըհարընը
ղարիպլէրէ թէքլիֆիսթէն պէյան էտէն հիչ
պիր Պուրկաղտ պուսլունմագ քի պուս մէսլէթ
թահսին էթմէսին: Չի չարէ քի, թարաֆ-
տարընը տա'վասը ֆըրգալարըն մէյտանտա
հագընտա գալլա էտէճէք մուհիմ պիր
չէյլէրի օլմատընը սէպէպտէն աղ չիտտէթլի
օլմագ: Պիրի պիրլէրինէ մուսալէֆէթ էտէ-
ճէք էսասի մատտէլէր պուսլամատըղլարընտա
հիւքիւմէթ իչիւն նիղա' էտէրլէր: Պուրկա-
ղտիսթանըն էմիր զըրա'թտան նէֆէթէ է-
տիպ տէ, չէհրլէրտէ քէնտի գէվլ ու թապի-
'աթլարընա մուսթագ սուրէթտէ թէ'այլիւ-
լէրինի չըգարամայան լաղըմընտան զիյատէ
թա'իլիլ թէրպիլիլ ատէմէրի վար տըր:
Բէօյիլ թաղընը եսխոտ մէ'մուրիյն էվ-
լատարըն պուսլունմալարըն հալտէ, անլէր
տար էլ ֆինուստա իքմալը թահսիլ էթմէք
իւղըն խարիճէ կէօնտէրլիլ իտիքլէրինտէն,
'ալտէթլէրինտէ տա'վա վէքիլլէրի, տօղթօր-
լար, եսխոտ միւնթոմիսթի սըֆէթլիլ նաֆի-
լէ էէրէ իչ պուսլունմալ չալընըրար: Իւմիտ-
լէրինէ նա'իլ օլմայարագ, հիւքիւմէթ տա-
'իլէսինտէ պիր իչ պուսլունմալ գալընըրար,
վէ պուստա տախի մուսթագ օլմատընը-
լարընտա, հիւքիւմէթէ մուսալիֆ պիր փօ-
լիթիգա չիւսասա եսիլընպ, դաղէթաճը, դա-
գիւսօնը, եսխոտ ինթիսապ մէ'մուրլարըն սը-
ֆէթլիլ անըն թարաֆիլլէրի օլուրար:

Օլա պիրիլ քի էճնէպի սէրմայէսի Պուր-
կաղտիսթանա իտիսալ օլունմալար, տէմիր
եօլարընըն թէվիլի վէ սէնա'ի թէչէպլիւ-
լէր պուս կիպի քիմսէլէրէ միգտարը քեաֆի
իչ մէյտանա կէթիլիսին: Չիյատէ սէյանաթ,
իմալաթ, վափօրլարա թահսիլաթ վէ ինչա-
աթ օլաղընը հալտէ, նիգամաթ ու գալմանիլ-
նէ վէ տօղթօրլարա տախա զիյատէ միւրա-

ճա'աթ վուգու' պուսլունմալ կիպի, տախա զի-
յատէ գաղէթա վէ քիթապլար նէչը օլունա-
ճագ, վէ փրօֆէսօր իչիւն տախա զիյատէ իչ
պուսլունմալար տըր: Յագաթ չիմսիլի հալ-
տէ տար էլ ֆինուստա չըգմա իչսիլ վէ
տն օլան քիմսէլէր մէմէլէթէ 'աղիմ պիր
թէհիլէր տիրլէր: Պուս կիպի պիր քիմսէ
քէնտի թէ'այլիւ իչիւն հիւքիւմէթի ֆագ-
լա մէ'մուրլիլլէր ինտասընա մէհպուր էթ-
տիլի միսիլլիւ, հէվի էքմէք վէ պալըզլարըն
էէնիտէն թէվլիլ օլունմալը մագսէթիլլէ փօ-
լիթիգա իչլէրինի 'ալտէթա պիր քիմսէյի մէ-
մուրլիլլէրինտէն թարա, ալիլէր պիրինի մէ-
մուրլիլլէրէ նապալ էթմէք մէս'էլէսինէ թահ-
վիլ էտէր: Չէնուպի Ամէրիգա հիւմուրի-
լէթլէրինտէ ալթմըն սէնէտէն պէրու պու-
հալ տէվամ էթմէքտէ պուսլունմըն իսէ տէ,
Պուրկաղտիսթանա պուս օլուն ալթմըն հաֆ-
թտա օյնանընպ պիրթիլլիլ: Գապինէլէր
պիր տէֆա տա'վա վէքիլլէրի իլէ տօղթօր-
լարըն էմիլիսինտէ մագլուպ օլաճագ օլուրար
իսէ, աղ վագըթտան մէգամը իգթիտարա
մէմէքէթլին իտարէսի միւսթիլիլ պիր հալէ
տիւսթիլլիլ պիր իտարի'ա էճնէպի մուս-
վէնէթինէ միւրաճա'աթ էտէն պիր հէյ'էթ ի
միւսթիլլէրին կէչէճէք: Օլ գէման նիհայէթ օ-
լաճագ տըր: Պուս պէնտաթ Գօպուրկ խանէ-
տանընտան փրէնս Յէրտիսանտա տա'իլ պիր
չէյլիլ օլունմալար: Միւսարիլլէր փրէնս Ա-
լէքսանտըն էէրինէ կէչմէյն տա'վէթ օլուն-
տըղընտա Պուրկաղտիսթանա իսթիճալ էթ-
մէսիլլէ իպրաղըն համիլլէթ վէ գալլէթ էյլէ-
տիյսէ տէ, խալըն հիւսն ի թէվէճիլլէրինի
ղաղանտընը, եսխոտ պիր պուսլուն գու-
հուրընտա քէնտի մէվլիլինի մուհագաղա
մուգթէտիլ իտիլլինի իչ'ար էտէր տախա հիչ
պիր չէյ վուգու' պուսլունմըն տըր: Փրէնսին
նիլլէթ ու մագսէթլէրինին էյի օլաղընտա
չիւպիլ օլմայալ, ուղուն պօյլու, ինճէ տալան,
մէպէնս ի թիւլուրա վէ գիլընմէթ թալ թօլի-
լամագա մէրաղըն պիր կէնճ տիր: Միւսարի-
լէյն թամմ պիր Յրանսը կէնճի — չայանը
իսթիսալ, էլի ալըգ, վէ միսաֆիլ փէրվէր,
միւֆէրա, վէ չալըչան, թալը ու հարա-
քէթլէրինտէ պիր աղ չափուք միւթէ'էսսիլ
օլուր իսէ տէ, միւսէրլէտ օլան փօլիթիլի
մէս'էլէլէրտէն վէ պիր մօտէլ փրէնսին վա-
ղիֆէլէրինտէն ա'լա սուրէթտէ պահա էտէր
կէնճ տիր: Փրէնս Յէրտիսանտա պիլա թէ-
'ասսիլալ տիրտար օլուպ, պիր քիլիսէ իլըտ-
մէթի լաղըմընտան զիյատէ ուղաղընտա
պիր եսվէրէ էսնէյիլ տիրսէք վուրմագտան
չէքլիմէք, Միւսարիլլէյն թընաղլարընը ու-
ճունա գատար չիւրէֆատան օլուպ, տա'իլա
քէմալը տիգաթլէ քէնտի քէնտիսինի սա'իլ
տըրլապտէկեան իլէ թուլթար իսէ տէ, քէն-
տիսինտէն էտնա օլան քիմսէլէրին ճէմա'ա-
թընտա չիլլինքեար վէ թէնգըղիլ էտէր պիր
սուրէթտէ անլէրին հիւսն ի թէվէճիլլէրինի
ճէլպ էթմէյն չալընը: Փրէնս Յէրտիսանտան
մէ'մուրլիլլէրի Պուրկաղտիսթանա թարաֆ-
տարընը փօլիթիլալարընը խարապիլլէր ի միլ-
լիլլէյն սէպէլ օլմագտան մէն էթմէք օլաճագ
տըր: Էյլը փրէնս մէմէլէթլին սէրմաթտա-
նըն պիրլէչտիլէ պիր իսէ, — էյլը մուհա-
ֆագաղաքարար, հիւրլիլլէրի փէրվէրլէր վէ իֆ-
րաթ թարաֆտարարըն միւսարիլլէյն թարա-
ֆընտան պալապաղլարըն իչտէ քէմալը սէ-
պաթլէ պէօյիլ մագսէթլէր խաթըն իչիւն
ի'թիլաֆ վէ իսթիգաճ իլէ չալըչագտա, վէ
հիւքիլ ֆէրգլէրի նաղարը ի'թիլալարա ալմա-
մագտա տէվամ էթմէյն գանտըրլա պիրլիլլէր
իսէ — օ գէման Պուրկաղտիսթանըն միւսթագ-
պիլի էմիլլէթ վէ սէլամէթտէ օլաճագ, վէ

պիր զաթ փրէնս Յէրտիսանտա քէնտիսինտէն
մէ'մուլ պուսլունմալարտան տախա չօգ չէյլէր
իճրա էտէճէք տիր:

ՏԻԻՆԵԱՏԱ ԷՆ ԵԻԻԲՍԷՔ ՄԷՄԼԷՔԷԹ

Գօրիա պիլէ իսթիսան օլմայարաղ պու-
կիւնքի կիւնտէ թիպէթ մէմէլէթլին պալգա
հէր հանկը պիր չարգի մէմէլէթլին գատար
պիրլիլլէրին տիր: Թիպէթ հէր խուսուստա
'աճա'իպ պիր մէմէլէթլին տիր: Ենլիլլէր քէն-
տի մէմէլէթլէրինէ Պատ եսխոտ Պատ տի-
յարը մա'նասընտա օլան Պօլտիլլէր թէսմիլլէ
էտէրլէր: Անըն մէսահէ ի սաթիլլէսի 600,
000-800,000 միւրէպլալ' միլ կէնիլլիլլէրինտէ
օլուպ, թախմիլլէն 6,000,000 սէքէնէսի վար
տըր: Էն եիւքսէք օլալարըն տէնիլլին սաթ-
հընտան 15,000 այագ եիւքսէք օլաղընտան,
պէլտէ ի մէքըրլէր տիւնեատա էն եիւքսէք
մէմէլէթլին տիր: Մա' մաֆիլլէր ճօղրաֆիա
'ալիլլէրին անը պիր եայլա սընըֆընա տա-
խիլ էթմէքտէ տիրլէր: Գար մէսքէնլէրի
մա'նասընտա օլան Հիմալայա տաղլարընըն
Անտէս տաղլարընըն էն եիւքսէլլինտէն տա-
հա եիւքսէք օլան, վէ եայլատան եօգա-
րը չըգըպ պիրի պիրլէրլիլլէ անճագ պիր աղ
ալչագ սըրթլար վասըթաթըլլէ մէրպուլ
պուսլունմալ եիլիլլիլ զիրվէսի վար տըր:
Հիւսթիսթանտան թիպէթ կիտիլլէյն վա-
թըթա օլան տաղ եօլարըն տաղարտա սէյլ-
լէր վասըթաթըլլէ գաթ' օլունմըն տէրին տէ-
րլէր իչիլլէրին կէչէր, վէ էն 'աղաթէթլի վէ
միւթէնէվլիլ մէնգարէյի իղար էտէր: Թի-
պէթ Գահիլլէր իլէ Նաիօլլին տէրէճէ ի'արգ-
լարըն արասընտա վագը' իսէ տէ, իգլիլլի պու-
մահալլէրինքինէ պէնգէմէք: Անըն ֆէվլէ էլ
'ատէ եիւքսէքլիլլէր զընըն անըն գալլէթլէ սօ-
ղուգ օլմասընը մուհիլ օլուպ, 'ա'իլ օլաղ-
ըն միւսթագտանըն մէմէլէթլէրինտէն զիյատէ
գուլպի մէմէլէթլէրինէ պէնգէր:

Թիպէթ իլէ տէնիլ արասընա տիւչէն
տաղլար իլէ վասի' օլալար թիւզկեարարը
րուլթուպէթտէն մահրուլ էյլէտիլլէրինտէն,
իգլիլլին սա'իլ պիր մախսուսիլլէրի գայլէթլէ
գուրուլըն տըր: Բէրէսթէ չիւրիլլէճէք
էէրտէ կէվրէքլիլլէրինտէն գըրըլըր: Հալատա
պրաղընտէ էթ օլ տէրէճէ քեաթիլ սուրէթ-
տէ գուրուր քի, թօղա թահվիլ էտիլէ պի-
լիլ: Հալա քէնտի գուլվէ ի նաղլիլլէրինի
գայլ էտէր: Վէ գօյուն տէրլիլլէրի կիլիլլէր
օլան քիմսէլէր էլէքթրիգ նագլ էտէն մատ-
տէլէրէ եաղալաղլարընտա ուղուն էլէք-
թրիգա գըղընմալարըն չըգարըլար: Գըլ
թիւզկեարարըն փէք չիտտէթլի օլուր, վէ
հալանըն հէր տիւրլիլ չիտտէթլին կէօրմիւլ
գայլար գըրըլըպ թօղա թէհալվիլլէր էտէր-
լէր: Պուս թօղար պալգա թօլիլալ իլէ պէ-
րապէր կէօղիլ քէօր էտէն, վէ ատէմի պօ-
ղան թիւզկեարարըն պուսլունմալար վասըթաթըլլէ
չուրայա պուրայա կէօլիլլէրիլլէր: Հիմալայա-
նըն թիպէթ ճիհէթլին նաղըն թարաֆընտա
խաթթը սէլճ, եա'նի տա'իլ գար հուսու-
տը 16-18,000 այագ օլաղընը հալտէ, Հիւսթիս-
թան ճիհէթլին նաղըն թարաֆընտա անճագ
13,000 այագ տըր: Խուսուսիլլէր Դարպըն
տաղ հալալիլլէրինտէ պուլլ նէհրլէրի գայլէթլէ
պէօյիլ օլուրար:

Մէմէլէթլին լիսանը պիր հէճէլիլ եսխոտ
Չին լիսանը սընըֆընա մէնսուպ օլուպ, պու-
լիսան նէվիլ վէ Պօլմանտա տախիլ թէքէլ-
լիլ օլունուր: Մէգչէպ պօղուլմըն Պուստա
մէգչէպլիլլէր պիր նէվիլ օլան Լամա մէգչէ-
պի տիր: Տուլա ի Լամա թա'պիր օլունտան
պալ քեալին աղըր սուրէթտէ խասթա օլ-
աղընտա, էէնի պիր Տուլա ի Լամա թա'իլ-

նի իշխան մեծէքէթին մաթպուլը՝ սըֆէթիլէ թանըւան Ձին Իմիէրաթօրընա միւրաճա՛աթ օրուսուր: Եննի թախին օրուսան Տուլա ի Լամա էօլմէք իւզրէ օլանըն հուզուլընա չըգար, վէ միւմաիլէյն քէնտի խարիզ իւլ՝ տտէ ճանընը անա թէսլիմ էտէր: Պու ճան պու մէզնէպի իհաաս էտէն Ջօն էփաւտան պէրու տէվամ էթմէքտէ տիր: Բիվալէթէ նազարէն, Տուլա ի Լամանըն սէնէվի վարիտաթը 200,000 Ինկիլզ լիւրաւընտան զիւյատէ օլուպ, սաքին օլտըղը սէրայտա 400տէն զիյատէ ալթուստան փութլար վար տըր:

ՍՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ՔԻՒՏՈՍՈՍԱՆ ԷՎՎԷԼ ՕԼԱՆ ՀԱԼԻ
(ՅԱՆՏԷ ՆԻՍԻԷԿԵՒԷՅԷՅԷՆ ԿԵՆՏԷՆ ԿԵՎԵՐԸ)

Տիւնեանըն հա խարապիլէթ հա իւանի պիր խէլաս իշխան հազըր օլտըղը հէման պէօյլէ պիր վազթտա օլ՝ ազիմ չիֆա վէրիճի դաթ զահիր օլտու:

Բ. Փուլթիւքէսթիլքտէն Եհնուտիլիյէ կէչտիլմիդտէ պիրտէն պիրէ եհնի պիր տիւնեայա կիրէրիլ: Քէնտիւնտէն սօնկրա կէլէճէք օլան տահա էյի իտարէյէ թաթպիլքէն Իտուրէի աթիլքէ դարանըղ վէ մուղլադ իտիյսէ տէ, էթրաթը մուհիթ օլան դօյու տիւմանա դըյասէն էօյլէն զիյասը կիպի իտի: Շիրք մէզնէպի՝ ալէմիտէն թէվիտ հէյքէլինէ վէ թապի՛աթ վէ ինսանլարըն իւան մէնզիլէսինէ կէչիրիլաթիլէրի կիւնէչլի թէփէլէրտէն պիւլթիւն քեա՛լինաթ ճէլալընըն սալթ պիր զալիֆ չէօլէսի օլուպ, զէմիլնի քէնտիլնէ պասամադ էտէն եալընըղ կէրէք Ալլահ Եհնօվանըն ճէլի մա՛պէտիլնէ կէչէրիլ: Յիլ հազիդա իտարէի՝ ալթիլքէ կէլէճէք խէլասըն սալթ պիր թէտարիլքի օլմագտան զիյատէ թաթադ վէ հալա նէչվ ու նիւմա պուլմամըչ պիր սուրէթտէ օլարագ պիլդաթ քէնտիլնի օլ խէլաս իտի: Շէրի՛աթըն դապա սուրէթի թահթընտա տիւնեայա ի՛թա օլուսաճագ եհնի հայաթըն մէնչի՛ ի օլան իւանի պէչարէթ թօխուսու կիլզլէնմիլ իտի: Օլ՝ ազիմ րուհանի ֆիքը ու թէսալվուրար վէ խրիսթիյանըղտա ի՛լան օլուսան եհնի հազիլդաթլար պիլէ տահա թասլադ պիր հալտէ օլուպ, պա՛ղը տէրէճէ Եհնուտիլքտէ նէչվ ու նիւմա պուլմուլար իտի: Ալլահըն վախտանիլէթի, անըն՝ ումուսի վէ էպէտի մուգատտէրի, շէրիաթըն դուստիլէթի, կիւնտէն մահլիլէթի, քէֆարէթիլն լուզուլը, թէվպէ, աֆվ, խէլաս, ալ էլխուսուս շէրիլն դուվլէթլէրիլն տէֆլէ սուլ ու սէլամէթին միւպարէք մէլէքիլթիւնիլ իլէրի կէթիլէճէք օլան պիր խէլասաքտար վէ մէլք իւմիտի էօյլէ պիր մանզուլմէ թէչքիլ էյլէմիլէր տիր՝ քի, խաչըն պէօյիլք սըրընտա իպլթալ օլուսմագ շէօյլէ տուրսուս, իթմամ օլուսմըչ տըր: Էն զիյատէ մուղլիմ վաղթլարտա պիլէ օլ հազիլդաթլար մուսթախազ գալմըն գալպլէրիլնտէն քիւլիլիլէն զա՛լի օլմամըչ իտի: Պէրաքս մուլդայագա, սիւրկիւնիլք, թէ՛տտտի, գաթլ վէ էսարէթ, միլլէթին գալպլէրիլնտէ օլ պէօյիլք իւմիտի տահա զիյատէ թուլթուսուրտու: Էսարէթ զէմանընտան սօնկրա թա խէլասաքտարըն թէվլիլտիլնէ գատար սիւրէն միւստտէթտէ Եհնուտի գալմը տահա զիյատէ իֆրաթլէ Եհնուտիլարի եաչամագտա, վէ տահա աչիլքտար սուրէթտէ Մէսիհէ միւլթէալըղ իւմիտ վէ հաարէթլէր իլէ մէմու օլմագտա իտի: Յիլ վաղի՛ պու իւմիտ վէ հաարէթլէր չօդ քիմէլէրիլն ֆիքըրիլնտէ փէք պօղուլմըչ վէ դարընըղ պիր հալտէ իտիլէր: Սալանըն մէվլուս մէլէքիլթիւ սիյատի՝ իւլվիլէթ վէ

ճէլալըն սալթ պիր զէմիլնի րույասընա թէնալ էտիլմիլ իտի: Քէլալք թէ՛տտտի — ալ էլխուսուս վահիլ էպիփաւսու իլէ Բօմանըն տէմիր պօյուստըրըղ թահթընտա օլան թէ՛տտտի գալմը չըղընըղա սէվք էյլէմիլ, վէ անլէրիլն միլլի հիսսիյաթընա խուսուսի պիր աճըլըգ, վէ տիւնլէրիլն թա օլ զէմանա տէք նամալիւմ օլան շէտիտ պիր թէ՛տտտիլպ իլհագ էթմիլ իտի: Անլէր ճիւմէթէն թահազիլ վէ պուլղ օլուստըղլարը կիպի, քէնտիլէր տէ ճիւմէլի թահազիլ վէ պուլղ էտէրլէր իտի: Թէտրիճէն զահիր օլաճագ խէլաս կիւնէպիլէ պիւլթիւն տիւնեայա խէլաս կիւնիլա նաղարըլէ տէլիլ, ֆագաթ տահա զիյատէ տիւնէլէրիլնտէն ինթիլգամ ալաճագ պիր կիւն նաղարըլէ պագմագա պաչլատըլար: Քիլիսէ վէ միլլէթին տիրի պիրլիլի պիր թադըմ ֆըրգալարա պէօլիւնմիլ իտի: Յէրիսիլիլք, Սատուգիլիլք վէ էսսէնիլիլք մուլդատտէս միլլէթ վէ խասս գալմըն եհրիլնի թուլթուլար իտի: Յէրիսիլ քէնտի սալանընա կիւլէնէրէք, վէ նէֆա փէնէնտ դուլուրընտա եալընըղ պաչընա տուրարագ, քէնտի տուլարընը ուսուլճա սէօյլէլէրէք, օրուճլարընը չօղալտարագ, կէնիլ համալիլէրիլն թէքէպպիւր իլէ կէօսթէրէք, վիւճուստէ պօլ խըմէթլէրիլն ալլիլ ու՝ ալտէթլէրիլն թէքսիլ էտէրէք, իլ թարաֆը նափաք գալտըղը հալտէ, գտտէլիլն վէ չանաղըն տըչ թարաֆընը թէմիլլէլէրէք հայաթաղ րիվալէթլէրտէն՝ իպարէթ տիլիլն հազիր պիր թէհաճճիւրիւ իտի: Յէրիսիլալն սօնկրա պարիտ վէ միւլթէլէտտիտ Սատուգիլ կէլիլ քի, պու կէրէքտէն Եհնուտիլ էփիլգիւրի վէ հիքմէթիլէրէսթ օլտըղընտան, քէնտի միլլէթիլն իրիվալէթլէրի վէ ճէլիլ իւմիլթլէրիլնտէն քիւլլիլէն ալըլմըչ, վէ նէ մէլալիլքէն, նէ էրվահա, նէ դըյամէթլէ, նէ տէ կէրէք սէմատա կէրէք զէմիլնտէ ազիմ վէ հազիլիլ օլան հէր հոսիլիլ պիր շէյէ ինսանալըպ, հիւքմ էտէն գուլվլէթլէրէ սէճտէ, վէ միւլթագալիլ քէնտի թարիլիլնի սէչմէյէ թէրք էտէր իտի: Էն նիհայէ էչ ի թէսալվիլթ օլան էսսէնիլ կէլիլ քի, պու պիր նէվ՝ րիյաղէթքտար Եհնուտիլ րահիլպ օլուպ, զէմանըն ֆէնալըղլարը իւզէրիլնէ դայէթ իւլդայէ աճընը, չարէսի օլմատըղը իշխան մէյուս օլուր, վէ իմարընը իւմիտ էտէմէտիլիլ պիր տիւնեայա իսսիլ պէրիլլէյէ ֆիլար էտէր իտի: Պու ճիւմէլ իլէ պէրապէր պիւլթիւն տիյարտա չուրատա պուրատա վէ մէլքիւր պօղուլ թէ՛սիլլէրտէն ալ չօդ միւլթէ՝ "էսսիլ օլմուլ գաթլար արասընտա պիլէ պալ՝ղը պէլլի քիմէլէր վար իտի քի, անլէր դուսուրը ֆիքը ու թէսալվուր էսսագընտան օլմալարըլէ պէրապէր, հազիլիլ պիր մահաւտա իսրայէլիլն թէսէլիլիլնէ մուսթաղըր իտիլէր: Պուլար իման վէ տուլ իլէ մուլդատտէս Քէլամըն մէչք ու միւլթէլա՛տտըլէ մէչընը օլարագ, հալը հազըրըն ֆարըղըն ճէսուրանէ իլֆա, վէ վէսալիլ ի հազըրէյիլ իպահ էթմէքլէ պէրապէր տահա էյի շէյէր իշխան միւնթաղըր օլուպ հաարէթ չէքմէքտէ իտիլէր: Սիմէօլար, Ջաքարիլար, Աննալար վէ էլիլգապէթլէր վէ Ինճիլտէ զիլք օլուսան Մէրիլէլէր էօյլէ գաթլար իտիլէր քի, էվլէլա ճէհալէթ թահթընտա օլմալարըլէ պէրապէր, ճէլալըն Բապըղըն թանըղալ անը գալպլէրիլնէ գապուլ էթմիլէր: Սիւտ Ս. թիլք քիլիսէսիլնի հազիլիլ չիչէլի վէ թաճը պուլար իտիլէր: Իշթէ պու վէճիլէ կէրէք փուլթիլէրէսթլիլքտէ վէ կէրէք Եհնուտիլքտէ սէլամէթ Սէրվէրիլնի գուտուլը իշխան թէտարիլք կէօրիլլէլէլ իտի: Պիրի քէնտի

մէթրուք սէֆալէթի վէ իզահ էտիլէմէլէն իշթիյաղլարը, տիլէրիլն իսէ հաարէթ վէ իւմիլթլէրի վէ տուլարը իլէ ճիւմէլ միլլէթլէրիլն արղուլատըղ օլ պէօյիլք գաթ իշխան պիրլիլքտէ ֆէրեատ էթմէքտէ իտիլէր: Պիւլթիւն տիւնեայա մուսթաղըր պուլուստըղը պու կիպի պիր զէմանտէ մէլալիլքէլիլն իւանի թէրէնիլմէլէրի Եհնուտիլ չօղալարա Անըն վէլատէթլիլնի իսպար էյլէտիլէր: վէ ուզագ մէմէքէթլէրտէն կէլէն՝ իւլէմայը անըն ալաղլարընա իհաա էթմէք իւզրէ սէմալաթտա ելըտըղ իշրագ էյլէտի:

Օլ էսնատէ տիւնեանըն վէ միլլէթլէրիլն խարիճի հալիլտէ հէր շէյ օլ մագսէտ ի՛ալիլիլ իլէրի կէօթիլլէլէլէ սուրէթ ի՛ աճիլպէտէ իթթիֆագ էթմիլէր: Օլ զէման պիւլթիւն տիւնեա պիր՝ ումուսի իմիէրաթօրըղըն թահթը իտարէսիլնտէ իտի: Յիլաթ սէվա հիլիլնտէն Աթլանթիլք դըլըլարընտէք Ալմանիանըն Բէն նէհրիլնտէն Մըսըրն նիլիլնէ գատար հէր եհրտէ Բօմալըլար հիւքիլմէթ սիւրմէքտէ իտիլէր: Հէր եհրտէ պիր հիւքիլմէթ՝ առտար, պիր շէրիլաթ, վէ պիր ճիլնա մէտէնիլէթ, վէ շիլքէթէ՝ ալլահ հայաթ հուսուլէ կէլմէքտէ իտի: Միլլէթլէրիլն մանիլէլէրի տէֆ՝ օլմագտա, վէ քիլէրիլալըն՝ էն ուզագ մէմէքէթլէրիլն գապիլլէլէրիլն արասընտա տիւնեանըն պիտայէթլիլնտէն պէրու միւլիլ կէօրիլլէլէլէ պիր հիւրիլլէթ վէ ինթիլաթ սուհուլէթի մէյատանէ կէլմէքտէ իտի: Բօմա թիւճարէթլիլնի ճէսիմ ճատտէ եօլարը եհնի թէսալվուրար իշխան հազըրլանմըչ գալալար, վէ հէման տիւնեայա իսալէ էտիլմէք իւզրէ օլան թագէ հայաթը նաղ իշխան թախին օլուսմըչ տամար վէ շէրեանլար իտիլէր: Քէլալք պիւլթիւն տիւնեայա եալընըղ պիր իսսան սէօյլէլմէքտէ իտի: Մուլդատտէրիլն պիր թէրթիլպ ի՛ աճիլիլ վաարթալըլէ Իսքէնտէր ի՛ ազիլմիլն ֆիթուսաթլարը իլէ պաչլալըղ օլմագտա գատար տէվամ էթմէքտէ օլան հալ ու քէյֆիլլէթլէրիլն սէմէրէսի օլմագ իւզրէ, էն զէնկիլն վէ էն վաղիլ իսսան օլուս Եհնուտիլ իսսանը պիւլթիւն Բօմա Իմիէրաթօրըղը տալիլիլնտէ թէրալիլլէրի միլլէթլէրիլն թէքէլիլմէլէթալիլ իսսան օլմուլ իտի: Պէլքի տահա՝ աճա՛լպ օլան տիլէր պիր քէյֆիլլէթ պուլուսուլէ պիրլէլմիլ իտի: Եա՛նի իսսանը Եհնուտիլ հէր եհրտէ նէչը օլուսմըչ օլտըղը միսիլիլ, Եհնուտիլ միլլէթի տալիլ հէր եհրտէ տաղըլմըչ իտի: Անլէրիլն սըղ սըղ վուգուլ՝ պուլան էսարէթ վէ տէտիլիլլէրիլն սէպէպիլլէլէ էն նիհայէ տիւնեանըն հէր եհրիլ քէնտիլլէրէ վաթան օլա պիլիլ էֆքիւրընա զահիլպ օլմուլ իտիլլէրիլնտէն, պիւլթիւն Բօմա Իմիէրաթօրըղը տալիլիլնտէ կէրէք պէօյիլք կէրէք քիւլիլք տաղըլմըչ օլան մուհաճիլիլն կիւլուհալըր արասընտա եհրլէլմիլլէր իտի: Պէօյլէճէ Իմիէրաթօրըղըն հէր պիր պէօյիլք ճէք գատապա վէ շէհրիլնտէ պիր Եհնուտիլ սիյատօղու, Եհնուտիլ իպատէթի, վէ եհրիլ Եհնուտի վէ միւլթէտի թա՛իլքէլէրիլն միւլթլէլիլ պիր ճէմիլլէթի մէվճուս իտի: Իշթէ պու մահաւտա շէրիլաթ վէ փէյղալէրլէր տալիլ եօլու հազըրլալըղ Բապըլն կէլիլիլն իլան էթմիլլէր: Սալալէթ՝ ումուսի պիր սէլամէթ զէմանը զուհուր էթմիլ Պիւլթիւն տիւնեա առտտէ վէ րահաթ պիր հալտէ իտի: Յանսուսն հէյքէլի տալիլ գալիլն վէ րահաթ պիր հալտէ օլուպ, անըն լաթիլք թէ՛սիլիլ եաղ կէճէսիլիլն չիհի կիպի միւլթէրիլն վէ միւլթաղըր գալպիլն մուլդատտէս սիւքիլթլիլնտէ էն զիյատէ սէր

պէսթ սուրէթտէ նազըլ օլան Ձաթ Ը ճէլի-
լին գուտուսինէ միւնասիպ մուգատտէմէ խախ
(Ինկիլէթէն Բէրճէմէ)
Յ. Մ. 2.

Մա՛րաշ, 1888 Հոկ. 13

Եարբն կէնճէրին տու՛ա մէճլիսի կէտիք
Փաշատա Միսիք Նիւէլին խանէսինտէ սա՛աթ
Ծաա պաշլայաճապ տըր։ Տու՛ա մատտէսի.
«Պէնթէ քալէ քալէ քալէ էյլէ» Մէդ. ՅԱ. 10.
Իւսկիւտարտա կէնճէրին տու՛ա մէճլիսի
ժողովարանտա սա՛աթ Ծաա թէճէմիւ՛ էտէ-
ճէք տիր։

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Գեկտ. 17, Վէ Ալաֆրանկա Գեկտ. 29, 1888

ՍՈՒԱՔԻՆ ՍՈՒՋԱՑՏԵՐԻՅԵԹԻ,
ՍԵԱՆԼԻՆԻՆ ՍԷԼԱՍԷՔՏԷ ՕԼՍԱՍԸ

Պիդ իմալ Ը աշխատաւորաւ պէնտիմիդի
Ս.Ֆրիդաւտա վուգու՛ պուլան իքի այրը վէ
մուհիմ վազըլարա հասը էտէրիդ։

Ճէն. Կրէնֆիլին թա՛ն Ը գումանասըն-
տա օլուպ Ինկիլլէր իլէ Մըսրիլէրտէն
միւրէքքէպ 'ասաքիլին Սուաքիլին մուհա-
սէրէ էթմէքտէ օլան 'ասըլար իւզէրինէ չալ-
աղը զալէպէ քեամիլ վէ աղ զայի՛աթ իլէ
իհրաղ օլունան պիր զալէպէ խախ։ Մուղաֆ-
ֆէրիլէթ իսթիհալ օլունաղը կիւնիւն էվ-
վէքի՛ աղչամը, 'ասըլար ետըրմընա կէլմէք-
տէ օլան 'ասաքիլին իմտատիլէի մէն՝ էթ-
մէք իւզրէ, Սուաքին իլէ Հանտուպըն ա-
րասընտա վազը՛ պիր մէվզի՛ իւզ զըրհը
կէճաւէրիլիլ խախ։ Կիւն աղարմաղտան
թաղըրիպէն իքի սա՛աթ էվլէ մապաղի զըրհ-
ըլար իլէ գալ՛արտա տիւլմէն թապիւա-
լարը իւզէրինէ խուսպարալար էնտախթ օ-
լունաղա պաշլատը, վէ աթէլ կիթաթիքճէ
քէսպ ի չիտտէթ էթտի։ Շաֆաք սէօ-
քիւմիւնտէ 'Օսման Տիկմիւնըն 'ասաքիլին իւ-
զէրինէ ետըմուր կիպի խուսպարա վէ գուր-
չունլար ետըմաղտա, վէ թօփլար աթըլմաղ-
տա օլաղը հալտէ, հիւճուճ էտէն ֆըրգա ի
'ասաքիլին օրտուտան տիւլմէն 'ասաքիլին
սօլ օլու իւզէրինէ տօղրու իլէրիլէմէքտէ խախ,
չաֆաք սէօքիւմիւնտէն աղ վազըլթ սօնկրա
իլէրի երեւիւմէք իլիւն էմը վէրիլտի։ Իքի
սաֆֆ իւզրէ հարաքէթ էտէն սիյան 'ասաքիլ-
լէր իլէրտէ կէճաւէրիլիլ, Ինկիլլ վէ Մըսրը
'ասաքիլին կէրիտէ գալտըլար։ Պիր գալ տա-
ղիդէ սիյան 'ասաքիլին իլէ թապիւաւա պու-
լունան պէյաղ 'ասաքիլին արտաընտա թիւ-
ֆէնը աթէլ զալլաղ տէվամ էյլէտիքտէն
սօնկրա, սիյան 'ասաքիլին թապիւալար իւզէ-
րինէ երեւիւմէք իլիւն էմը կէլէն հէր շէյի
սիլիպ սիւփիւրիւպ պիր թարաֆա կէօթիւր-
տիւլէր։ 'Ասըլար սիյան 'ասաքիլին գարչը-
լամաղ իւզրէ իլէրի երեւիւտիւլէր իսէ տէ,
անլէրտէն գըսմը ա՛ղամը գուրչունլէ վու-
րուլուպ էօլտիւրիւտիւլէրի կիպի, մապա-
ղիսի տախի սիւնկիւլէրէ էօլտիւրիւտիւլէրի
իլէրի երեւիւմէք իլիւն էմը ի՛թա օլունա-
սընտան ետըմ սա՛աթ սօնկրա մուհարէպէ
խիթամ պուլտու, վէ տիւլմէն քեամիլէն Հան-
տուպա կէրի փիւսքիւրտիւլտիւլէ։

Ինկիլլ սիւվարիսի իլէ աթա րաքիպ օլան
փիլատէ տիւլմէնի թա՛գիպ էթմէք իւզրէ
հարաքէթ էյլէտի։ Տիւլմէն սիւվարիսիին
պիր պէօլիւլիւ մաղուպիլէթտէն գուրթու-
մաղ իլիւն մէրտանէ պիր ճէհտ էյլէտիլէր
իսէ տէ, Ինկիլլ սիւվարի պէօլիւլիւ անլէրին
իւզէրինէ օլ գատար չիտտէթէ հիւճուճ էյ-
լէտի քի, անլէր մուգալմէթէ մուղթէտիր
օլունաղը, վէ անլէրտէն մաղթուլ տիւլ-
մէն օլմայանլարը ֆիրարէ մէհպուր օլուն-
լար։ Տիւլմէն 'ասաքիլին թաղըրիպէն 3,000,
վէ անլէրին զայի՛աթ տէօրթ երեւ քիլի
թալմիւն էտիլմէքտէ տիր։ Ինկիլլ 'ասաքիլին
տէն 4 քիլի թէլէֆ, վէ 3 քիլի մէճրուճ
էտիլմիլ տիր։ 'Ասաքիլին Մըսրիլէրտէն վէ
սիյան 'ասաքիլին 4 քիլի թէլէֆ վէ 62
քիլի մէճրուճ օլունաղ տըր։ Տիւլմէնի քի
թօփուտան հէր պիրի սիյան 'ասաքիլին
պիր պէօլիւլիւ թարաֆընտան զապթ օլուն-
մըլ տըր։ Մուհարէպէ խիթամ պուլուր պու-
մաղ 'ասաքիլին Մըսրիլէրտէն իսթիհ-
քեամաթըն իլիւլ էտիլ, անլէրին Սուաքիլին
նաղըր. թարաֆընը թէլէֆ իլէ տիւլմէն թա-
րաֆընա նաղըր ճիհէթէրինի եէնիտէն եափ-
աղըլար։

Ֆէրտաղը կիւնիւ պիր ֆըրգա սիւվարի
'ասաքիլին Հանտուպ թարաֆընտա քէլֆ
ու մու՛ալէնէ իճրաղ իլիւն հարաքէթէ, մա-
հալը մէքքիւրէ 4 միլ ուղաղ օլան մահալ-
լէրէ գատար կիթաթիլէր, վէ թէլիլէրտէ
տիւլմէնէրտէն անճաղ պիր գալ աթըլ կէօր-
տիւլէր։ Եէվմի մէքքիւրտէ էօլէնտէն սօնկ-
րա վուգու՛ պուլան իսթի կէլիտտէ ճէն.
Կրէնֆէլ 'ասաքիլին Գրալիլա Վիքթօրիա
վէ Խըտիլհաղթէթէր թարաֆընտան իր-
աւ օլունան թէպրիք վէ մէմուսիլէթ թէ-
լէկրաֆնամէլէրին օղուտու, վէ քէմալը մէ-
սէրէթէլէ աղըլանտը։ Ճէն. Կրէնֆէլ զա-
թէն քեամֆֆէ ի 'ասաքիլին մէրտանէ հարա-
քէթիւնտէն տօլալը քէնտիլին թախիս ու
թաղտիրինի միւլիլ պիր պէյաննամէ նէշը
էյլէմիլ իտի։ Ինկիլլ 'ասաքիլին գալլաւա
պէօլիւք պիր հիսսէլէրի օլունաղընտան
տօլալը թէլէնտիլ իլիւր էյլէտիլէր իսէ տէ,
քէնտիլէր տէ օլալար, մուհարէպէի սիյան
'ասաքիլին տահա էյի էտէմէլէքէթէրինի
իլարա էթտիլէր։ Երթիսի կիւն սիյան 'աս-
քէրլէր գապթ էթմիլ օլաղըլարը թօփլար ի-
լէ իսթի կէլիտ իճրաղընա էմը օլունաղ,
գարըլար տա տախիլ օլաղը հալտէ, պիւթիւն
էնալի թարաֆընտան երեւքէք սէտա իլէ ալ-
ղըլանտըլար։

Ս.Ֆրիդաւնըն սա՛իլ պիր թարաֆընտան,
եախօտ տահա զիլատէ զարիպ պիր թէստ-
տիւլէրէ, 'այնի վազըլթա 'այնի մէս՛էլէյէ
տա՛իլ Ս.Ֆրիդաւնըն իքի թարաֆընտան տա-
խի խալըլ խապէրլէր վարիտ օլունաղա տըր։
Չանկիպարտան Դեկ. 21 թարիխիլէ վա-
սըլ օլան մա՛լիւմթա նաղարէն, թիփու թիփ
նամ հիւքմտարըն աւէմլէրի Սթանլի Ֆօլս
նամ մահալտէ Օղոստ. 29 թարիխիլէ եաղը-
լան պա՛ղը մէքթուպարը քեամիլէն Չանկի-
պարա կէթիլմիլէր տիր։ Մէքքիւր մէք-
թուպարըն միւնտէրիճաթընա նաղարէն,
Մ. Սթանլի Օղոստոսըն 28 ինճի կիւնիւ
Արուհիմի նէհրի (Արուհիմի նէհրի Գօնղօ
նէհրինի պիր չիւպէսի իսէ տէ, Պօնալիա-
նըն թամմ մէվզիլինի պիլմէլիլ) իւզէրինտէ
վաղը՛ Պօնալիա նամ մահալտէ պուլունմաղ-
տա խախ։ Թարիսի ի մէքքիւրտէն սէքսէն ի-
քի կիւն էվլէլ Մ. Սթանլի էմին փաշալը
սալիմէն վէ պիր խալըլ էրգաղ իլէ պրաղմըլ
իտի։ Մ. Սթանլի Պօնալիա Օղոս. 17 տէ
էթիլիլ, պրաղտըլը էրգաղ վէ մուհիմթըլ
պէրապէր տըմաղ իւզրէ, մահալը մէքքիւրէ
'ալտէթ էյլէմիլ իսէ տէ, օն կիւն գալտըլ-
տան սօնկրա, ինթիմալ քի էմին փաշանըն
նէգաինէ կիթմէք նիլէթիլէ հարաքէթ էտէ-
ճէք իտի։ Հէյլէթ ի սէֆէրիլէնի էվրօփալը
ա՛ղաւընը քեամֆֆէսի սըհէթ վէ 'աֆիլէթտէ
իտիլէր։

Պալատէ մէքքիւր Դեկ. 21 թարիխիլէ թէ-

լէկրաֆըն վարիտ օլաղը 'այնի կիւնտէ Մա-
լիլէ նաղըրը Մ. Չօլէն Իսթըրն Թէլէկրաֆ
գուհիանեաւընը Գօնղօ նէհրինի էն եա-
ղըն մահալի օլան Սէն Թամէտէն քէլիտէ օ-
լունմըլ պիր գըթ՛ա թէլէկրաֆնամէսինի 'ա-
լամ մէճլիսինէ թէպիլղ էյլէմիլ տիր։ Իլիւր
թէլէկրաֆնամէտէ էմին փաշանըն Մ. Սթան-
լի իլէ պէրապէր Արուհիմի նէհրինէ կէլալիլ,
վէ մէքքիւր հալաւալիսի սըհէթի մուհաղ-
գաղ խալիլ պէյան օլունմըլ տըր։ Պու իքի
թէլէկրաֆըլար արասընտա քեամիլէն իլիւն
օլունմայան պիր իսթիլաֆ վար իսէ տէ,
աղալիլ Մ. Սթանլինի Արուհիմի ըրմաղը-
նա 'ալտէթ էյլէտիլ էմին պիր սուրէթտէ
իսթիլալ օլունա պիլիլ։ Չիրա պու նէվ
խապէրլէր էնտսըլ օլալար, պիրի պիրլէ-
րինտէն 3,000 միլ ուղաղտա օլան իքի մա-
հալէ վասըլ օլամաղար։ Էմին փաշա Մ. Սթանլի
իլէ պէրապէր օլուն օլունալըն, էմին
փաշանըն էսիր էտիլալիլէն տա՛իլ 'Օսման
Տիկմիւնըն վէրտիլ խապէրէ արթըք եալան
նաղարըլէ պաղըլա պիլիլ։ Պու գանն շու
քէլիլէթէ տախի խապթ օլունա պիլիլ քի,
Սուաքիլինտէ վուգու՛ պուլան մուհարէպէտէ
էսիրալընտ քիմէլէր վատալանըն Սուտանի-
լէր թարաֆընտան զապթ օլունմասընա տա-
իլ պիր կէօնէ խապէրլէրի եօղ տըր։ Մ. Սթանլի
պիր պաշը Պարթիլիթըն թա՛ն Ը
գումանասընտա օլան ֆըրգա ի իմտատիլէյէ
վուգու՛ պուլան ֆէլաքէթ խապէրլինի ալ-
աղըլտան սօնկրա նէ էթտիլ նա մա՛լիւմ տիր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Սապըգ Ֆրանսա Խարիճիլէ նէգաթիլինտէ
վէ Լօնարտա Ֆրանսա սէֆիլիլինտէ պու-
լունմըլ օլուպ տա, պիր վաղըլթան պէրու
փօլիթիլա մէս՛էլէլէրինէ փէք աղ կիրիլմիլ
օլան Մ. Շալմէլ Լազուր Դեկ. 19 տա այն
մէճլիսինտէ պիր նուլթ իրաւ, վէ մէքքիւր
նուլթա ճիւմուրիլէրին իֆրաթ թարաֆ-
տարալընը վէ գապիլէի շէտիտէն մու՛ա-
լաղա էյլէմիլ տիր։ Միւլարիլէյ, մէճլիս ի
մէպուսան ուսուլը հիւքիւմէթիլին տահա
լաղըլէլէ թէճրիլէ էտիլմէթիլին, գանուը
էսաի հիւրիլէթ իլիւն լաղըմ կէլէն
հէֆ թէ՛մինաթը շամիլ օլաղընտան, չիմիւ-
քի խօշնուտըլը գանուըն էնտալին գու-
սուրընտան տէյիլ, ֆաղաթ հիւքիւմէթին ա-
նը իճրա էտէմէմէսինտէն նէլէթ էթտիլինի,
իֆրաթ էրպապը քէսպ ի գուլվէթ էթտիլ-
ճէ 'ուսուլըն խօշնուտըլըլը տախի քէսպ ի
չիտտէթ էյլէտիլինի, վէ 'աղըլէթ գապիլէ-
լէրի պիրի պիր տըրաղ սըրա մէվզի՛ ի իլ-
թիտարտան տիւլիւրմէտէն պիլաղ օլաղաղ,
պէօլիւք պիր ֆըրգա, ճիւմուրիլէթ ուսու-
լընըն մուլաֆֆաղիլէթսիլիլին իլանլէ, ա-
սալիլ վէ էմինիլէթ ի 'ուսուլիլէ խալըլ ի-
չիւն պիր Հիւքիւմէթ ի մուլթաղալը գապուլ
էթմէյէ հաղըր իտիլինի պիլ իտտի՛ա Ֆրան-
սալը բաթէթիլ ուսուլըն ճալիպ օլաղըլ
թէլիլէլէլէլէ գարչը միւտաֆա՛տ էթմէսի ի-
չիւն այն մէճլիսինէ միւրաճա՛աթ էյլէտի։
Պու նուլթ խալըլ հէյլէման հասըլ էյլէտի,
վէ Մ. Լէօն Սէյմիւլարիլէյին նուլթըլ թապ,
վէ 'ուսուլ Ֆրանսաւա նէշը էտիլմէսինի
թէլիլէթ էթտի։ Մէքքիւր թէլիլէթ մու-
'ալալարէն կէրի ալընմըլ իսէ տէ, այն-
տան ճիւմուրիլէթ թարաֆտարալը նուլթըլ
մէքքիւրըն քէնտի մասրաֆալարըլէ թապ՝ ու
նէշը օլունմասընա գարար վէրմիլէր տիր։
Միւլթալ ճիւմուրիլէթ ֆըրգաւընա մէն-
սուպ զաղէթալար պու նուլթաւան տօլալը
իլիւր Ը խօշնուտի էյլէտիլէրի հալտէ, իֆ-

րաթ թարափտարանընա մէնսուպ զազէթա-
լար իզհարը հիտտէթ էթմէքտէ տիրէր։
Ֆիկարնըն պէյանընճա նութգ փէք ալա վէ
տօղրու իսէ տէ, փէք կէճ իրատ էտիւտի-
յինտէն, պիր կէօնէ սիյասի նէթիճէ հասըլ
էյլէմէյնէճէք տիր։ Պու նութգ միւնստէպէ-
թիլլէ մէյտանա կէլէն միւղաքէրէտէ ալան-
տան եալընը Պուլանթէ թարափտարը օլան
Մ. Նադէ սէօյլէմէյնէ չալընը իսէ տէ, «Խա-
պիս, մէլուէն, տէֆ» օլ շուրտան» նիտալարը
արասընտա սէսի իշիտիլմէզ օլտու։ Միւնա-
իլէյն «Կէլէճէք ինթիսապաթտա սիզ տէֆ» օ-
լուրսընըզ» տէյնէք մէճիլտէն տըշարը
չըզտը։

—Հէր կիւն փանամա գանալը գուճիան-
եապընը փարիստէքի իտարէ խանէսի սէհմ
սահիպլէրի իլէ տօլմագտու, վէ Մ. տը Լէ-
սէփսին խասիմլէրի գանն օլունան քիմալէր
տալապ ելմէքտէ պուլունմըշտը տըր։ Դեկ.
20 տէ 700 սէհմ սահիպլէրինտէն միւրէքքէպ
պիր մէճիլա 'ազտ էտիլիպ, գուճիանլարըն
թէ'տիլէսինտէն սարֆը նազար օլունմաը,
վէ գանալը մէզքիւրըն քիւշտը մագսէտիլլէ
եէնիտէն մէյտանա չըգարըլաճագ էսհամըն
սաթուն ալընմաը թահթը գարտա ալըն-
մըշ տըր։ Ֆագաթ մու'ալէնէթիլէրի օլմագ-
սըզըն թէշէպպիւսին պաշա չըգարըլմա-
յաճաղը սերմայէտարլար, էրպապը Էհլիլէթ-
տէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն փանամա
պէրդալընը զիյարէթլէ իշին աշվալը հա-
ղըրէսինտէ տա'իր մա'իւմաթ ի'թա էյլէմէ-
տիքճէ գանալըն իքմալը իշին իթթիսազ
օլունմազ հէր հանկի պիր թէտպիլէր իշ-
թիրաք էթմէմէյնէ գարար վէրմիլէր տիր։
Սէլէրապըն փարիս մուսպիլի տէյօր քի,
«Սէրմայէտարլար գանալըն քիւշտը իշին
ղաթէն 1,400 միլիօն ֆրանգ սարֆ օլունմը
իտիլին պիլմէքտէ, վէ թէշէպպիւսին իքմալը
իշին լաղըմ կէլէն մէպաղըն միգտարընա
տա'իր Մ. տը Լէսէփսին թախմիսինէ ի'թի-
մատ էթմէմէքտէ տիրէր։ Միւթթէհիտէ ի
Սմէրիգա ալան մէճիլտէնտէ, Հիւքիւմէթին
փանամա գանալըն հէր հանկի պիր էվրօ-
փա հիւքիւմէթինին միւտաթիլէսինտէ միւ-
սա'ատէ նազարըլլէ պագմամտընա տա'իր
պիր թէքիլֆ վուգու' պուլմուշ տըր։

—Սըրպիսթան ինթիսապաթընըն նէթի-
ճէսի իֆրաթ թարափտարանընը քիմալէն
ղալէպէ գաղանմըշ օլտըղարընը կէօսթէր-
մէքտէ տիր։ Մ. Րիսթիլ ֆըրգասը օլան
հիւրըլլէթիւրէլէրանըն 130, վէ թէրագըրիէր-
վէրանըն իքի մէպ'ուսլարընա գարը իֆրաթ
թարափտարանընտան 480 մէպ'ուս ինթի-
սապ օլունմըշ իտի։ Թէրագըրիւրէլէրէրին
րէ'իսի Մ. Կարաշանին մաղլուպ օլտու։ Բի-
վալէթէ նազարէն, պա'ղը մահալլէրտէ իֆ-
րաթ թարափտարալըն քէնտի մուղաֆէրի-
յէթլէրինի խասիմլէրինին խանէլէրինի աթէ-
շէ վէրմէքլէ իզհար էյլէտիլէր։ Փազար կիւ-
նիւ պէօյիւք Սըրփիլին Գրալըն նութգըլլէ
քիւշտ օլունտու, վէ մէպ'ուսլարըն ինթի-
սապաթընը թահիլէ էթմէք իւղրէ, 7 իֆ-
րաթ թարափտարալընը 2 հիւրըլլէթ փէր-
վէրանտան օլարագ, 9 ա'ղատան միւրէքքէպ
պիր գօմիլթէ ինթիսապ օլունտու։ Գրալ
Սըրփիլին մէճիլի գանունը էսասիլի քեա-
միլէն գապուլ էտէճէլինի իւմիտ էթմէքտէ
իսէ տէ, գանունը մէզքիւրտէ բատիգալա-
րըն ի'թիրազ էտէճէքլէրի իքի ֆըզրա մէվ-
ճուտ իտիլի գանն օլունմագտա տըր։ Պու
ֆըզրալարտան սիլի իլանը հարպ եա սուլ-
էթմէք իմթիլազ վէ սէլահիլէթի եալընը
Գրալա մախսուտ իտիլինի միւպէյլին, տիկէրի
իսէ Գրալըն Սըրփիլինտա օլան էքսէրիլէ-

թի նազարը ի'թիպարն ալմայարագ, հէր
հանկի սիյասի ֆըրգատան մէմալիք ի էճնէ-
պիլէտէ սէֆիլլէր թա'եին էտէ պիլմէսի տիր։
Հէ'էթ ի վիւքէլանըն իսթի'ֆա, վէ Մ. Րիս-
թիլին եէնի պիր գապիլնէ թէշէթիլ էտէճէլի-
նէ տա'իր օրթալըգտա պիր շա'ի'ա տէվէրտն
էթմէքտէ տիր։ Վիէննատա Րուսիա սէֆա-
րէթի քեաթիպլէրինտէն պիրիսի ֆէթրօ
Գարաեօրկէվիլին մուգիմ օլտըղը Ապաղիա-
յա հարաքէթ էյլէմիշ տիր։

—Իթալիա մէճիլի մէպ'ուսանը 43 րէյն
գարըն 231 րէյ իլէ հիւքիւմէթին մէպէքիլի
թահսին էյլէմիշ տիր։ Թախսիսաթը 'ասքէ-
րիյէ պիւտմէսինի թաստիգ էյլէտիքտէն սօնկ-
րա, մէճիլի մէպ'ուսան Յունի 135 գատար
թա'թիլ էյլէմիշ տիր։

—Յիւքէ գապիլնէսի սգրուլէն տը լիսթ
ուսուլընը լաղլէ, սգրուլէն տ'արօնտիսը-
ման ուսուլընը ի'ատէ էթմէյնէ տա'իր մէճ-
իլի մէպ'ուսանա պիր լաիհա թագտիլինէ
գարար վէրմիշ տիր։ Պու գանունը մուճէպիլ-
ճէ հէր պիր միւնթէսիլի եալընը պիր մէպ-
'ուս իշին րէյ վէրէ պիլիլ։

—Թայլան Զանկիպար մուսպիլինին պէ-
յանընճա, Զանկիպար հաքիմինին էմրիլլէ 4
միւնթիմ Դեկ. 18տէ ի'տամ օլունմըշ, վէ պու-
էմի ի'տամ պիր գաշ կիւն պիրի պիր իւ-
ղէրինէ տէվալէ, պիրի գատըն օլտըղը հալ-
տէ, 23 միւնթիմ տահա ի'տամ օլունմըշ տըր։
Նիկիլիմի պէշ սէնէտէն պէրու էմի ի'տամ
իճրա օլունմալըն օլտըղընտան, 'աղիմ հէյէ-
ճան հասըլ էյլէտի։

—Շիմտի հիւքիւմէթ Եիւրէն Հէոս Կրան
Տուգասընըն 'ամիլ, վէ սապըգ Պուլղարիս-
թան ֆրէնսի ֆրէնս Ալէքսանտըն փէտէ-
րի ֆրէնս Ալէքսանտըն վէֆաթը խապէ-
րինի սիթունլարընըն 'ատէմ ի միւստ'ատէ-
սինտէն տօլալը կէշէն հաֆթա զիքը է-
տէմէտիք։ Միւթթէվէֆֆա ի միւշարիլէյն կէ-
րիտէ ֆրէնս Ալէքսանտընտան մա'տա պիր
քէրիմէ իլէ իւշ օղուլ պարզըյօր քի, տն-
լէրտէն պիրի վիղթօրիա Գրալիլանըն էն
քիւշիւք քէրիմէսինին զէվճի տիր։ Վալիտէ-
սի ֆրէնս Ալէքսանտըն հէմիլիէսի օլան
Զար հաղըթլէրինէ վէքեալէթէն, պիրա-
տէրլէրի Կրան Տիւք Սէրգիոս իլէ ֆօլ, քէ-
ղալիք Սլմանիա իմիէրաթօրընը պիրատէ-
րի ֆրէնս Հէնրի ճէնաղէ ալալընտա հաղըր
պուլունմագտա իտիլէր։ ֆրէնս Ֆէրտինանտ
ֆրէնս Ալէքսանտըն պիր թա'ղիլէ թէլէկ-
րաֆնամէսի իրսալ էյլէտիլի կիպի, Պուլղա-
րիսթան Սօպրանիլլէ մէճիլի նիլանէ ի հիւր-
մէթ օլմագ իւղրէ պիր կիւն թա'թիլ էյլէ-
միշ տիր։

ՏԱԽԼԻՅԷ

Պուլղարիսթան հէյ'էթ ի միւտիւրանը տ'ալա-
սընտան Մ. Սթօյլօֆ վէ Մ. Նաշէվիլին իս-
թի'ֆալէրի իւղէրինէ պօշ գալան 'ատիլլէ վէ
մալիլլէ միւտիլլէթլէրինէ Մ. Թօնէֆ վէ
Մ. Սալապաշէֆ թա'եին օլունմըշտար տըր։
Մ. Թօնէֆ Սօպրանիլլէ մէճիլի րէ'իսի տիր,
Մ. Սալապաշէֆ իսէ Րուսիլի չարգի 'ատ-
լիլէ միւտիլլի իտի։ Պուհրանը վիւքէլա 'ու-
մուսի սիյասի մէպ'էլէրէ տա'իր ինթիլաֆ-
տան տէլիլ, ֆագաթ Մ. Սթօյլօֆ թարափըն-
տան թէքիլֆ օլունման ճէղա գանունմալէսին-
տէ միւնաէրիճ իւշ մատտէնին Սօպրանիլլէ
թարափընտան րէտտ օլունմալընտան նէշ'էթ
էյլէմիշ տիր։ Պու մատտէլէրտէն իքիսի միւն-
թէսիլլէրէ եա րիշվէթ եա տա զիյաֆէթլէր
վասըթալըն իճրա ի նուֆուգա չալընա
քիմալէրին ալթըն ալտան պիր սէնէյն գա-

տար հապս ճէղալըլլէ միւնալաթ օլունմա-
լարընա տա'իր իտի։ Իւշիւնիւ մատտէ պիր
քիմալէլի ալըգտան ճինայէթէ թահիլէք եա
թէշվիլէք էտէնին պիր սէնէ մահպուսիլլէթէ
միւնալաթ օլունմալընա տա'իր իտի։ Սօպ-
րանիլլէ սօն մատտէնին էհալիլի մէ'մուրիլլէ
վէ գալըլթալը մու'ալաղա էթմէք հիւրըլ-
լէթինտէն մահրուլ էտէճէլի միւլահաղալը-
լէ, ինթիլապ զիյաֆէթլէրի միւնալլէմ պիր
'ատէթ օլտըղընտան, թէպալիլ լաղըմ կէլմէ-
տիլինի իտտի'ա էյլէտի։ Բիվալլէթէ նազա-
րէն, Մ. Նաշէվիլին Պուքէլտէ պօշ օլան
Պուլղարիսթան մալահաթիւլաղալըն մէ-
մուրիլլէթինի գապուլ էթմէսի միւնթէմէլ տիր։

—Սուէյիլ գանալը մուգալլէնմալէսինին
րէսմէն թաստիգի ճիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ
իտարիճիլլէ նազըրը Սա'իտ փաշա իլէ էճնէպի
սէֆիլլէր արասընտա վուգու' պուլմուշ տըր։

—Ճիւմ'ա էրթէսի Ալմանիա գօնթըն մաի-
րալը Հօլման վէ հէյ'էթ ի էրքեանը մա'լիլէթ-
լէրինտէ իքի եալէր ի հաղըթ ի շէնրիյարի
պուլունտըղը հալտէ, Սթանպուլտա չալանը
թէմալա մահալլարը զիյարէթ էյլէտի։ Փա-
զար կիւնիւ պա իրատէ ի Շահանէ միւշար-
իլէյնէ իքրամէն Պահրիլլէ նազըրը թարափըն-
տան պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունտըղը կի-
պի, ֆաղար էրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն սօնկ-
րա իտարիճիլլէ նազըրը թարափընտան սա'իր
պիր զիյաֆէթէ տա'վէթ օլունտու։ Սալը
կիւնիւ էօյլէտէն սօնկրա միւշարիլլէյն միւ-
ֆարապաթ, վէ իսթանպուլտա պուլունտըղը
միւտտէթճէ քէնտիլլէն ճանիպ ի հաղըթ ի
ֆատիլահիտէն իզհար էտիլլէն միւսաֆիր
փէրվէրիլլէ լու'թֆ ու 'ինայէթլինտէն տօլալը
թէշէքքիւրաթընըն 'արզ էտիլմէսի արզու-
սընտա պուլունտու։

—Հաֆէթըն պէյանընա նազարէն, իգ-
միտ տէմիր Եօլունա տա'իր Հիւքիւմէթին
գարարընը մուսատտըգ իրատէ ի սէնիլլէ ֆա-
զար էրթէսի կիւնիւ սաալը օլմուշ տըր։
Պու գարար 8 կիւն գարֆընտա տէմիր Եօ-
լընը թէսիլմ էթմէսի պապընտա Ալթ վէ
Սէֆիլլարը գուճիանեալընա պիր իսթար-
նամէ կէօնտէրիլլէսինտէ տա'իր տիր։ Լէվալլէ
Հէրալըն պէյանընճա պու իսթարնամէ Զար-
շէնպէ կիւնիւ կէօնտէրիլլէ տիր։

—Հիւքիւմէթ ի Սէնիլլէ իլէ Պարօն Հիւր
պէյնիլտէքի մէս'էլէ ի հիտապիլլէ իշին թէ-
վասիլլէ գապուլ պուլունտըղընը եազ-
աղընը Մ. Ղանալթա լաղըմ կէլէն վարա-
գալարը կէօսթէրմէք, վէ մուգթաղի մա'իւ-
մալթը վէրմէք իւղրէ, Պապը 'Ալի հուգուգ
միւշալիլլէրինտէն Գարիլիլէ Էֆէնտի Պէր-
լինէ միւթթէվէճիլլէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Լէվալլէ Հէրալըն պէյանընա նազարէն,
ճէն. Արշինօֆ, պաշ ըսհիպ ֆախսիօս, վէ
Պահրը Ահմէր սահիլլինտէ Գաղալլարըն եէնի
մուհաճիլլին պէօլիլլինիւ թէշէթլէ էտէճէք
օլան սա'իր 300 քիլի ֆաղար էրթէսի Րու-
սիա վափօրըլլէ շէնրիլլէ մուլասէլլէթ էյլէ-
միշ տիր։ Պաշ ըսհիպ ֆախսիօս եալընը
Րուսիա սէֆիլլինի զիյարէթ մագսէտիլլէ սա-
հիլէ չըգմըշ, վէ ֆէրտասը կիւն Եօլարընա
տէվամ էյլէմիշ տիր։

—Սալիլլէ նազըրը պիւթիւն վիլայէթլէր-
տէ մէվճուտ մահալլի մահքէմէլլէրի րէ'իսլէ-
րինէ կիւմիւրէքտէն գալընընը թիւթիւն
իտրաճըլլէ միւթթէվէթ օլանլարըն սուրէթ ի
մուհաքէմէլլէրինտէ տա'իր էվալիլ ու թէն-
պիհաթ իրսալ էյլէմիշ տիր։ Մէս'էլէ թիւ-
թիւն գաղաղըլարըլլէ Րէթի մէ'մուրալըն ա-
րասընտա սուլէն թէսվիլլէ օլունմալընը
սուրէթտէ, միւթթէվէթիլլէր Րէթի մէ'մուրալըն
տա հաղըր պուլունտըղը հալտէ, էն 'ալի

Ճէնոպի Ամերիգատա փրօթէսթանթ-	Մունճուսունտան	238	Պօղոսըն թաճը	443
լըղըն քէսպի դուլլէթ էթմէսի	Մուրաթալտան	44, 94	Սանա պիր սէօղլում վար	443
Ճէրի Մադուր	Նազէլլիտէն	21	Սէմա իլէ սէնին արանտա պիր ա-	
Ճիտտի սա՛յ ու դայրէթ վէ Բուհիւլ Գուտա	Նէվ չէհրտէն	174, 182	տըմ վար տըր	57
Ճօղրաֆիա ի ասքէրի	Նիկոտէտէն	69, 102	Սէմա նէրէտէ տիր	177
Ճօնն փալլատ	Ուրֆատան	382	Սէմանըն հաղընլըղը	169
Ճօրճ Հուրթֆիլտ	Չադմադտան	285	Սէմավաթտան պիր սէտա	219
Մաթ. 11. 28, 29	Չէօք Մէրդիմէնտէն	116	1889 սէնէսի Աւեհաթէրի	393
Մալիք օլմայը տէյէր պիր դըղ	Պէլէնտէն	110	Սէսսիզ գուլլէթլէր	404
Մախֆի տուա	Պէրութտան	86	Սըճազ իւղկիւար	260
Մահաուլը թէպաիլ էթմէք	Պոնրոտուտան	363	Սըրգաթ օլունան էսրար	108
Մա'տէնճինին օղլու	Պօղազալալտան	150	Սըր Մօրըլ Մաքէնզիլի պիր ղիյարէթ	204
Մէղամիրին Ֆրանսա թէվարիսինէ	Սէվէրէքտէն	69	«Սիզ Նէհօվայա իպատէթ էթմէյէ դա-	
օլան 'ալադտար	Սիստէն	118	տիր տէյիլ սինիզ»	1
Մէճպուրի օրուճ թութմա	Տէնէք Մա'տէնտէն	214	Սիխար գուլուսը	81
Մէ'մուրիյէթ ի րուհանիյէյէ պիր տա'վէթ	Տրապիզոնտան	70	Սիպէրիայա նէֆի էտիլմէնին լաղլ-օ-	
Մէ'մուրիյէթ ի րուհանիյէտէ պուրու-	Բէօթաճահատան	117	լունմասը	251
նան պիրատէրլէրիմիզէ	Մուվաֆֆազիյէթին շարթարը	97	Սիպէրիա տէմիր հօլու	404
Մէյիւանէճիլիք օյնամազ	Թիսուս իլէ պէրապէր հօլնուլըզ էթմէք	385	Սուլըն ճիսմի սուլպա նիսպէթի	348
Մէչազգաթըն մուճիպ օլտըղը պիր	Նա'սըլ նէճաթ պուլաճաղըզ	121	Սօղուճանլարա տա'իր'պա'ղը մա'լիւմաթ	372
նէթիճէ	Նատիտէ հայլանաթըն հանմասը	67	վազըթ կիւլլէսի	67
«Մէրդումէ էլինտէն կէլէնի իճրա էթտի»	Նատիտէ պիր բէֆաղաթ	105	վազըթ նէ' տիր	395
Մէցտէ սուրէթ ի աշվալըն ճէրէյանը	Նօրվէճտէ իթիտալը իլէրէթ	163	վազըթընտան էվլէլ կէլիչէն չօճուլար	140
Մէքսիզօ չէհրի	Շէճա'աթ	18	վալիսէնին իչի	259
Մէքսիզօտա Գաթօլիքիք	Շէրապ մէս'էլէսի	178, 186, 194, 202, 210, 218	վաֆթիլ մէս'էլէսի	377
Միլաւ հօրթուսը (Ծնունդ)	«Շիմտի անկատը»	65	վէլիմ հալա	211
Միլլէթլէրին քէսպի մէթանէթ էյ-	Շիմտի օլմալը, հօդ իսէ հիլ օլմազ	217	Տահա պէօլլէք չէլլէր մէ'մուլ էթ-	
լէմէլէրի	Ուզուն միւտտէթ հաչամանըն թարղ	11	մէքաէ իմ	257
Միւթէնէվլի'է 13, 37, 68, 84, 92, 100, 124, 132, 212, 244, 324, 332, 356, 372, 380, 396	ու ուսուլը	292	Տաղ իւղէրինտէ օլան միւքեալէմէ	329
Միւթթէհիտէ ի Ամերիգատա իւմիտ	Չալընըն գուլլէթի	220	Տէհէթլի պիր մէքթէպ	340
պախ չմարէլէր	Չարլուս Կուտեղը	316	Տէմիր վէ չէլիք հասըլաթը	341
Միւ'ճիլլէր	Չէօմէքճինին խասթէ օղլու	75	Տէնիլէ տալմանըն թէնիլքէլէրի	36
Միւպաճէտէ հազգանիյէթ	Չինտէ վուզու' պուլան ֆէլաքէթ	313	Տէնիլաէ վաֆիօրա քէօմիւր ալմազ	59
Միւպարէք հալլէր	Չօղար էօլիւմ հաթաղընտան մահ-	132	Տէվէլէրի իւֆիւրէրէք չիլիրմէք	44
Միւթէճապ ղըլընան տուա	րում տըրլար	306	Տիգրաթսըղըզ	227
Միւքեաֆաթըն հիսսէտար օլմազ	Չօճուլարա վուրմազ	388	Տինսիլլիյին նէթիճէսի	266, 274, 282
Մուհապլէթին ֆիւթուհաթը	Չօճուզ վաֆթիլի մէչրո'ւ մը տըր	179	Տինսիլ րուհալանլար	114
Մուհարրէրաթ	Չօճուղը թափուր էլլէ	370, 378	Տինտար խըտմէթքեարըն թէ'սիրի	49
Ադ-սէրալտան	Պագուտա շայան ը տիգրաթ պիր	348	Տիւնեատա էն երլքսէք մէմլէքէթ	411
Միլիլիյէտէն	նէֆթ հաղը մէնպալը	252	Տիւնեէվլիլէք	25
Միլլըսթանտան	Պա'ղը միւլաճաղաթ	201	Տուա	17
Միլլիգատան	Պաճազտա սինիլ թութուլմասընը	308	Տուա էտէն մաքինիսթ	177
Միլթապտան	թէտալի էթմէնին թարղը	234	Տուա էտէն վալիտէ	233
Միլթապտան 21, 60, 62, 77, 84, 93, 101, 108, 124, 133, 140, 141, 149, 180, 205, 269, 292, 301, 324, 333, 349, 350, 365, 374, 389, 390, 397, 398	Պայրմա	73	Տօղրու պաչա	1
Ատանատան	Պայրադտան ալըրմատը	281	Րուզ ի ճէզա	129
Գալա ի Սուլթանիյէտէն	Պաշ աղըրսընա տա'իր նոսիհաթ	268	Րուսիա վէ իրան	308
Գալաթիյէտէն 13, 206, 213, 262, 381	Պաշ աղըրսընա տա'իր նոսիհաթ	41	Րուսիատա թէ'ասսիւպաթ ը մէզ'էպլիյէ	172
Գըր չէհրտէն	«Պապա, էյի ատէմ օլ»	81	Րուսիատա մուզալազա	187
Եօղլատտան	Պէլլիսիլ պիր թարղտա իչլէյէնլէր	225	Փաթաթէն հէթիլտիրմէք իչլէն պա-	
Եօղլուն Օլուզտան	Պէյնտէ գուրչուն տանէլէրի	145	ղը մա'լիւմաթ	179
Ջէյթուտան	«Պէն հալընըզ սէնի իսթէրիմ»	488	Փալիանըն Եօպէլ սէնէսի	51
Ջիլէտէն	Պէն խրիսթիյա'ն մը իմ	165	Փալիա Քրիստոսըն վէքիլի մի տիր	298, 303, 314, 321
Էլլիսէտէն	Պէօլլէք պիր իւմիտ	315	Փէտէր, նիլլիւն Յիսուսը սէվմէյօրսըն	49
Էրզնիկանտան	Պիլա թէֆէքքիւր թէպալիաթ էթմէ	41	Փիլէ	116
Էրզրուտան	Պիր Ամերիգա փէլէնկիլին հապանի	107	Փօնօլտան ալընան սօն խապէրլէր	43
Էօտէմիչտէն	տօնուլար թարաֆընտան էօլ-	36	Բեաղըտ չիլլէր	180
Իզմիրտէն	տիւրիւլմէսի	170	Բեաչիֆ Պէհրինկ	91
Ինճիլլիտէն	Պիր տաէմին սու ալթընտա գալա պի-	209	Բէլամ ուլլա	97
Իսթանպուլտան	լէճէյի միւտտէթ	243	Բէվլէպի (Երլըզա մալսուս) քիմիա	228
Իսքէնտէրիյէտէն	Պիր գաւընըն իչի	410	Բիթապը Մուզաթտէս	361
Հալէպտէն	Պիր գաւընըն քէնտի ղէվլէնի իս-	27	Բիթիլէրէ իսթապլէն պիր սէօղ	401
Հաճինտէն	լա չէթմէսի	33	Բիթաթսըն խըսըմըղը	281
Մարաշտան	Պիր էյրի տէնէյին տօղրուլմասը	265	Օն հէտիտէն սալթ պիրի գուրթուլտու	332
Մարաշտան 37, 46, 52, 149, 173, 197, 222, 237, 238, 245, 253, 261, 277, 285, 286, 405, 412	Պիր էսիր կէմիսի իլէ տէհէթլի պիր	94	Օն իւլլիւնճիւ Լիւն փալա հաղըթլէրի	3
Մարաշտան 14, 38	ղալլա		Օրմանլարըն ֆա'լիտէսի	123
Միլալթէտէն	Պիր վա'րիլէ թէսաթիւֆ էտէն պիր հալ		Օքլէնտ աւալարը արաւընտա գաղա-	
	«Պիր քիւլլէք չօճուզ աշլէրի սիւ-		ղէտէ օլան կէմիլէր	92
	րէճէք տիր»		Ֆէրաճ օլմազ	153
	Պուզ նէհրլէրի		Ֆիլլէր	27
	Պուլալարըն աշվալը		Ֆրանսատա Գաթօլիքիք վէ Հիք-	
	Պու կիւն քիմ Բրիտանը սէնտէ		մէթիլէրէսթլէր	76, 90
	կէօրտիւ		Ֆրանսա ղըրաթընըն աշվալը մէյ-	
	Պու պօրճլարը քիմ էտա էտէճէք		"ուսանէսի	51